

ΈΚΘΕΣΗ 2024

ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ

Συντάκτης
Δημήτριος Πιτσιδήμος
Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

Άγιος Παύλος, Ιούνιος, 2025

Πίνακας περιεχομένων

1	Οικονομία της Βραζιλίας.....	1
1.1	Επισκόπηση της οικονομίας Βραζιλίας.....	1
1.1.1	Η δομή της οικονομίας.....	2
1.1.2	Βασικά οικονομικά μεγέθη.....	3
1.1.3	Εξωτερικό εμπόριο.....	4
1.1.3.1	Εμπόριο αγαθών.....	5
1.1.3.2	Εμπόριο υπηρεσιών.....	9
1.1.4	Επενδύσεις.....	12
1.2	Στοιχεία της οικονομίας των πολιτειών της Βραζιλίας.....	13
1.3	Οικονομικές προβλέψεις 2025.....	14
1.4	Οικονομικές σχέσεις Βραζιλίας (Συμμετοχή σε διεθνείς Οργανισμούς και ομάδες χωρών).15	
1.4.1	Βραζιλία – Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (Π.Ο.Ε.).....	16
1.4.2	Βραζιλία -G20.....	16
1.4.3	Βραζιλία – Ευρωπαϊκή Ένωση.....	17
1.4.4	Συμμετοχή σε περιφερειακές οικονομικές / τελωνειακές Ενώσεις Mercosul - Βραζιλία.....	18
1.4.5	Συμμετοχή σε διεθνή φόρα και ομάδες χωρών.....	20
1.4.6	Διεθνές Νομισματικό Ταμείο -Βραζιλία.....	20
1.4.7	BRICS – Βραζιλία.....	20
1.4.8	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (OECD) -Βραζιλία.....	21
2	Οικονομικές σχέσεις Ελλάδας – Βραζιλίας.....	22
2.1	Διμερές εμπόριο.....	22
2.1.1	Εμπόριο αγαθών.....	22
2.1.2	Εμπόριο υπηρεσιών.....	28
2.2	Άμεσες επενδύσεις.....	30
2.2.1	Επενδύσεις της Ελλάδας στη Βραζιλία.....	30
2.3	Θεσμικό πλαίσιο οικονομικής συνεργασίας Ελλάδας - Βραζιλίας.....	32
3	Συμπεράσματα – προτάσεις.....	34
3.1	Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών.....	34
3.2	Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων.....	34
3.3	Προτάσεις δράσεων ενίσχυσης εξωστρέφειας.....	35
3.4	Εκκρεμή ζητήματα οικονομικής/εμπορικής φύσεως.....	36
3.4.1	Εξαγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων & μελιού.....	36

3.4.2	Παρακράτηση φόρου 6% (παλαιότερα 25%) από την Βραζιλία κατά την πληρωμή τουριστικών υπηρεσιών που παρέχονται στην Ελλάδα.....	36
3.5	Προτάσεις ενίσχυσης διμερούς θεσμικού πλαισίου	37
4	Παράρτημα.....	38
4.1	Αναλυτικά στατιστικά στοιχεία.....	38
4.1.1	Ελληνικές εξαγωγές στη Βραζιλία (μεγάλες κατηγορίες σε 2ψήφια συνδυασμένη ονοματολογία NC2)	38
4.1.2	Ελληνικές εισαγωγές από τη Βραζιλία (μεγάλες κατηγορίες σε 2ψήφια συνδυασμένη ονοματολογία NC2)	42
4.2	Χρήσιμες διευθύνσεις.....	45

Κατάλογος πινάκων

Πίνακας 1:	Βασικά οικονομικά μεγέθη Βραζιλίας	3
Πίνακας 2:	Εξωτερικό εμπόριο Βραζιλίας.....	5
Πίνακας 3:	Εξαγωγές αγαθών Βραζιλίας.....	6
Πίνακας 4:	Εισαγωγές αγαθών Βραζιλίας.....	7
Πίνακας 5A:	10 Σημαντικότεροι προορισμοί εξαγωγών Βραζιλίας και η θέση της Ελλάδας 2024.....	8
Πίνακας 5B:	10 Σημαντικότεροι προορισμοί εξαγωγών Βραζιλίας σε κ-μ ΕΕ και η θέση της Ελλάδας 2024	8
Πίνακας 6A:	10 Σημαντικότεροι προμηθευτές Βραζιλίας και η θέση της Ελλάδας 2024.....	9
Πίνακας 6B:	10 Σημαντικότεροι προμηθευτές Βραζιλίας από κ-μ ΕΕ και η θέση της Ελλάδας 2024.....	9
Πίνακας 7:	Εισπράξεις Βραζιλίας	9
Πίνακας 8:	Πληρωμές Βραζιλίας	10
Πίνακας 9:	10 Σημαντικότεροι αγοραστές υπηρεσιών Βραζιλίας και η θέση της Ελλάδας (2024)	11
Πίνακας 10:	10 Σημαντικότεροι προμηθευτές υπηρεσιών Βραζιλίας και η θέση της Ελλάδας (2024)	11
Πίνακας 11:	Επενδύσεις από και προς τη Βραζιλία	12
Πίνακας 12:	Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας – Βραζιλίας	22
Πίνακας 13:	Ελληνικές εξαγωγές στη Βραζιλία – μεγάλες κατηγορίες	23
Πίνακας 14:	Ελληνικές εξαγωγές στη Βραζιλία – κυριότερα προϊόντα	24
Πίνακας 15:	Ελληνικές εισαγωγές από τη Βραζιλία – μεγάλες κατηγορίες	26
Πίνακας 16:	Ελληνικές εισαγωγές από τη Βραζιλία – κυριότερα προϊόντα	27
Πίνακας 17:	Ισοζύγιο υπηρεσιών	28
Πίνακας 18:	Εισπράξεις της Ελλάδας από τη Βραζιλία.....	28
Πίνακας 18.1:	Εισπράξεις της Ελλάδας από θαλάσσιες μεταφορές ανα χώρα	28
Πίνακας 19:	Τουριστικές αφίξεις στην Ελλάδα από τη Βραζιλία.....	29
Πίνακας 20:	Πληρωμές της Ελλάδας στη Βραζιλία	30
Πίνακας 21:	Επενδύσεις της Ελλάδας στη Βραζιλία	30
Πίνακας 22:	Επενδύσεις της Βραζιλίας στην Ελλάδα	32

Πίνακας 23: Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών	34
Πίνακας 24: Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων από τη Βραζιλία	34

1 Οικονομία της Βραζιλίας

1.1 Επισκόπηση της οικονομίας Βραζιλίας

Η Βραζιλία είναι η μεγαλύτερη οικονομία της Λ. Αμερικής, η 3η μεγαλύτερη της αμερικανικής ηπείρου και η 10η μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο για το 2024, όσον αφορά το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν. Το ΑΕΠ για το 2024 ανήλθε σε 2,18 τρις δολ. ΗΠΑ. Χαρακτηρίζεται ως αναδυόμενη οικονομία με τεράστιους φυσικούς και πλουτοπαραγωγικούς πόρους, με πολυάριθμο νεανικό εργατικό δυναμικό. Αποτελεί μια τεράστια αγορά συνολικού πληθυσμού 212,6 εκ. (στοιχεία IBGE 2024)¹, με σημαντική και διευρυνόμενη μεσαία τάξη. Ο τομέας των υπηρεσιών και η Βιομηχανία αποτελούν άνω του 90% του ΑΕΠ της χώρας ενώ ο αγροτικός τομέας συμβάλει με 6,5% περίπου.

Τη δεκαετία του 1990 έγιναν σημαντικά βήματα για τη σταθεροποίηση της οικονομίας, ελήφθησαν μέτρα για την απελευθέρωση και το άνοιγμα της οικονομίας, ενισχύοντας σημαντικά τα θεμέλια της χώρας σε όρους ανταγωνιστικότητας, παρέχοντας ένα καλύτερο περιβάλλον για την ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα.

Την δεκαετία 2010-20, η Βραζιλία αξιοποίησε τη μοναδική συγκυρία εισόδου της Κίνας στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (Π.Ο.Ε.), που αύξησε δραματικά τη ζήτηση για τις πρώτες ύλες της, και μαζί, τις τιμές τους στις διεθνείς αγορές. Ο πλούτος που συσσωρεύθηκε, έδωσε τη δυνατότητα για κοινωνικές πολιτικές περιορισμού της φτώχειας, δημιουργώντας έτσι, μια χώρα μεσαίου εισοδήματος, ενώ εγχώρια βιομηχανία και ξένοι επενδυτές, έσπευσαν να καλύψουν την αυξανόμενη και, εν πολλοίς, κρατικά επιδοτούμενη καταναλωτική ζήτηση.

Από τότε μέχρι σήμερα, δεν σημειώθηκαν εκτενείς διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, ούτε αντιστοίχως επενδύσεις σε υποδομές και εκπαίδευση και, ως εκ τούτου, η χώρα εμμένοντας σε πολιτικές προστατευτισμού και τόνωσης της εσωτερικής ζήτησης, εγκλωβίστηκε σε έναν κύκλο χαμηλής ανάπτυξης – χαμηλότερης των δυνατοτήτων της – και σταθερού πληθωρισμού. Μεταξύ 2010 και 2020, η οικονομία της Βραζιλίας αναπτύχθηκε κατά μέσο όρο 2,7%. Αυτή η χαμηλή απόδοση, ειδικά το δεύτερο μισό της δεκαετίας, οδήγησε στη υποαπασχόληση των τεράστιων παραγωγικών συντελεστών της.

Την 30^η Οκτωβρίου 2022, εξελέγη ως νέος Πρόεδρος της Βραζιλίας για 3^η θητεία ο κ. Ignacio Lula da Silva, ύστερα από τις δύο συνεχόμενες 4ετείς θητείες του το 2003 και το 2007, με σοσιαλιστικό πρόγραμμα. Στόχος της οικονομικής πολιτικής της νέας κυβέρνησης ήταν η μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων με ενίσχυση των εισοδημάτων των χαμηλότερων τάξεων μέσω ενός προγράμματος ισχυρότερης παρέμβασης του κράτους στην οικονομία, πάγωμα ιδιωτικοποίησης δημοσίων επιχειρήσεων που είχε προωθήσει η προηγούμενη κυβέρνηση του Jair Bolsonaro και, ενίσχυσης της εγχώριας βιομηχανίας προκειμένου να αυξηθούν οι βραζιλιανές εξαγωγές.

---

¹ <https://www.gov.br/secom/en/latest-news/2024/08/ibge-brazils-population-reaches-212-6-million>

Ωστόσο, η Βραζιλία εξακολουθεί να κατατάσσεται μεταξύ των χειρότερων χωρών στον κόσμο όσον αφορά την ανταγωνιστικότητα: κατέλαβε την 62η θέση μεταξύ 67 οικονομιών που αναλύθηκαν από το Διεθνές Ινστιτούτο Ανάπτυξης Διαχείρισης (IMD)² το 2024. Η μελέτη αξιολογεί τις συνθήκες που προσφέρουν οι χώρες ώστε οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε αυτές να είναι επιτυχημένες σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, προωθώντας την ανάπτυξη και τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης του πληθυσμού τους. Στην ανάλυση, τα κριτήρια που αξιολογήθηκαν είναι: οι οικονομικές επιδόσεις, οι υποδομές και η αποτελεσματικότητα των κυβερνήσεων και των εγχώριων επιχειρήσεων.

1.1.1 Η δομή της οικονομίας

Η οικονομία της Βραζιλίας, χαρακτηρίζεται, τα τελευταία έτη, από μεγέθυνση του τομέα των υπηρεσιών (τουρισμός, εμπόριο, μεταφορές κλπ.), οι οποίες συμμετέχουν με περίπου 73% στο ΑΕΠ της χώρας. Ο δευτερογενής τομέας (κατασκευές, αυτοκινητοβιομηχανία, βιομηχανία εξόρυξης πρώτων υλών κλπ.) αποτελεί το 20,5% του ΑΕΠ και ο πρωτογενής τομέας (Γεωργία-Κτηνοτροφία-Αλιεία) το 6,5%. Ο πρωτογενής τομέας επηρεάζεται αρνητικά από την κλιματική αλλαγή με τις παρατεταμένες ξηρασίες. Η κτηνοτροφία επίσης, αντιμετωπίζει χαμηλή απόδοση όσον αφορά την παραγωγή βόειου κρέατος και γάλακτος καθώς και ορισμένων γεωργικών καλλιεργειών (καλαμπόκι, σόγια, καφές).

Στον πρωτογενή τομέα η σόγια, ο καφές, η ζάχαρη, το καλαμπόκι, το ζαχαροκάλαμο, ο χυμός πορτοκαλιών, τα τροπικά φρούτα αποτελούν τις κύριες καλλιέργειες. Στην κτηνοτροφία ο δυναμικότερος κλάδος είναι η εκτροφή βοοειδών. Η Βραζιλία είναι ένας από τους κύριους εξαγωγείς σόγιας, κοτόπουλου και χυμού πορτοκαλιού στον κόσμο. Επίσης αποτελεί ηγέτιδα δύναμη στην παραγωγή καφέ (60% της παγκόσμιας παραγωγής), ζάχαρης και παραγώγων ζαχαροκάλαμου, κυτταρίνης και τροπικών φρούτων ενώ καταλαμβάνει τη 3^η θέση στον κόσμο στην παραγωγή βόειου κρέατος.

Η βιομηχανία στο σύνολό της αντιπροσωπεύει μόνο το 20,5% του ΑΕΠ της Βραζιλίας, αλλά συμβάλλει στο 70,1% των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών, το 69,2% των επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και την ανάπτυξη και το 33% των ομοσπονδιακών φόρων. Η βιομηχανία, επίσης, συμβάλλει στο 20,4% της επίσημης απασχόλησης.

Οι νότιο-ανατολικές πολιτείες αποτελούν κυρίως, τον βιομηχανικό πυρήνα στη χώρα, λόγω της Μητροπολιτικής Περιφέρειας του Σάο Πάολο που φιλοξενεί τις μεγαλύτερες αυτοκινητοβιομηχανίες και χαλυβουργίες καθώς και αρκετές βιομηχανίες κλωστοϋφαντουργίας και τροφίμων. Στις βόρειο-ανατολικές πολιτείες, ο τομέας του πετρελαίου ξεχωρίζει ενώ, στον Βορρά, η Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών του Μανάους είναι σημαντική για τις οικονομικές δραστηριότητες του δευτερογενούς τομέα στη Βραζιλία.

Ο τριτογενής τομέας (μεταφορές, τουρισμός, τηλεπικοινωνίες, δημόσιες υπηρεσίες, εμπόριο, εστίαση κλπ.) αντιπροσωπεύει το μεγαλύτερο μέρος του ΑΕΠ της χώρας και απασχολεί άνω του 75% του εργατικού δυναμικού. Ο τομέας αυτός έχει περιφερειακή συγκέντρωση, στις μεγαλύτερες πόλεις της χώρας (Σάο Πάολο, Ρίο ντε Τζανέιρο, Μπραζιλία

² <https://www.imd.org/centers/wcc/world-competitiveness-center/rankings/world-competitiveness-ranking/rankings/wcr-rankings/>

κ.α). Ο τουρισμός αποτελεί σημαντική οικονομική δραστηριότητα στις βόρειο –ανατολικές και νότιο ανατολικές πολιτείες της χώρας. Τέλος, το εμπόριο και η προσφερόμενες υπηρεσίες κυριαρχούν στα μεγάλα μητροπολιτικά κέντρα των νότιων Πολιτειών (Σάο Πάολο, Ρίο ντε Τζανέϊρο, Florianopolis, Curitiba).

1.1.2 Βασικά οικονομικά μεγέθη

Πίνακας 1: Βασικά οικονομικά μεγέθη Βραζιλίας

	2020	2021	2022	2023	2024
Ονομαστικό ΑΕΠ (τρεις δολ. ΗΠΑ)	1.476	1.670	1.952	2,190	2,178
Μεταβολή ΑΕΠ	-3,9%	4,6%	3%	3,24%	3,4
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ (σε δολ.ΗΠΑ)	6.814	7.696	8.917	10.350	10.247
Ανεργία	13,8%	14%	9,6%	7,8%	6,6%
Πληθωρισμός	3,2%	8,3%	5,8%	4,6%	4,4
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	-13,6%	-4,42%	-1,3%	-1,3%	0,36%
Πρωτογενές ισοζύγιο (% ΑΕΠ)	-9,41%	0,75%	1,3%	-2,09%	-0,4%
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	88,59%	80,27%	73,5%	73,8%	76,1%
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (% ΑΕΠ)	2,61%	2,83%	2,5%	-1,12%	-2,55%
Συναλλαγματική ισοτιμία	1\$=5,05	1\$=5,70ρεαλ	1\$=5,21ρ εαλ	1\$=5,05 ρεαλ	5,38
Βασικό επιτόκιο	2%	9%	13,75%	11,75%	12,25
Συναλλαγματικά διαθέσιμα (δισ δολ.ΗΠΑ)	357	363	324	355	330

Πηγές: Κεντρική Τράπεζα Βραζιλίας (<https://www.bcb.gov.br/estatisticas>), Παγκόσμια Τράπεζα (<https://data.worldbank.org/country/BR>), Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (<https://www.imf.org/external/datamapper/profile/BRA>) Instituto Brasileiro de Geografia e Estatística <https://www.ibge.gov.br/en/home-eng.html>

Το 2024 η οικονομία της Βραζιλίας συνέχισε να αποδίδει πέραν των προσδοκιών. Το Α.Ε.Π της χώρας αυξήθηκε κατά 3,4%, ενώ οι αρχικές προβλέψεις έκαναν λόγο για αύξηση περί το 2%. Εν λόγω υψηλότερη αύξηση συνετέλεσε σε μεγάλο βαθμό στην αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Βραζιλίας από την Moody's στο επίπεδο Βα1. Συνολικά, το 2024 το Α.Ε.Π. της χώρας σε τρέχουσες τιμές άγγιξε τα 2,2 τρις δολάρια. Το Δημόσιο Χρέος ανήλθε στο 76,1% του Α.Ε.Π, σε υψηλό επίπεδο για μία αναδυόμενη αγορά με σχετικά χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα ανήλθε στο 0,36% του ΑΕΠ, το 2024, μειωμένο έναντι 2023. Σημειώνεται ότι η Βραζιλία έχει υιοθετηθεί ένα πλαίσιο θέσπισης μέτρων αυστηρής δημοσιονομικής πειθαρχίας συνταγματικά κατοχυρωμένων: α) οι δαπάνες δεν μπορούν να αυξηθούν, κατ' έτος, περισσότερο από το 70% της αύξησης των εσόδων, β) η αύξηση των δαπανών περιορίζεται, σε πραγματικούς όρους, έως το 2,5% ετησίως συγκριτικά με το προηγούμενο έτος. Στην πράξη, οι υπερβάσεις είναι συνήθεις και διαδεδομένη η άποψη ότι η οικονομία αναπτύσσεται πέραν των δυνατοτήτων της, το οποίο συνιστά πάγιο λόγο ανησυχίας μεταξύ των οικονομικών εμπειρογνομόνων.

Το ίδιο έτος ο πληθωρισμός διαμορφώθηκε στο 4,4% ελαφρά μειωμένος έναντι 2023, εξαιτίας της συνέχισης σφιχτής νομισματικής πολιτικής μέσω της αύξησης των επιτοκίων της Κεντρικής Τράπεζας που ανήλθαν από 2% το 2021 σε 12,25% τον Δεκέμβριο του 2024. Επίσης, η ανεργία συνέχισε να μειώνεται το 2024, στο 6,6% στα χαμηλότερα επίπεδα από το 2012.

Η επιφυλάξεις για την αποτελεσματικότητα της οικονομικής πολιτικής της χώρας συνετέλεσαν σε υψηλότερη επιφυλακτικότητα των επενδυτών και αστάθεια της συναλλαγματικής ισοτιμίας. Κατά το 2024, το βραζιλιανό ρεάλ υποτιμήθηκε άνω του 25% έναντι του δολαρίου και η ονομαστική ισοτιμία κατέγραψε ιστορικά χαμηλά. Ενώ τον Ιανουάριο 2024 1 δολάριο ισούταν με λιγότερα από 5 ρεάλ, τον Δεκέμβριο ισούταν με άνω των 6 ρεάλ, παρά τις παρεμβάσεις της Κεντρικής Τράπεζας για τον περιορισμό των διακυμάνσεων.

Ο δευτερογενής τομέας της χώρας και ιδιαίτερα η μεταποιητική βιομηχανία αντιμετωπίζουν σημαντικά ζητήματα ανταγωνιστικότητας. Ως εκ τούτου, η βιομηχανική πολιτική κατείχε σημαντικό ρόλο στην κυβερνητική οικονομική ατζέντα. Τον Ιανουάριο 2024, η κυβέρνηση ανακοίνωσε το σχέδιο *Nova Industria Brasil* το οποίο θα διοχετεύσει δημόσιους πόρους ύψους 406 δις. ρεάλ (περί τα €62 δις.) έως το 2033 για την προώθηση της καινοτομίας, ψηφιοποίησης, πράσινης μετάβασης και αποδοτικότητας στον βιομηχανικό τομέα. Εν λόγω σχέδιο στοχεύει στην αντιμετώπιση της μειούμενης συμβολής των προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας και στην αύξηση του μεριδίου του βιομηχανικού τομέα στην οικονομική παραγωγή.

Κατά το 2024, καταγράφηκε μείωση της αγροτικής παραγωγής κυρίως λόγω μειωμένης ζήτησης για σόγια και καλαμπόκι και αύξηση του κόστους των πρώτων υλών. Παρόλα αυτά, η Βραζιλία ήταν ο κορυφαίος εξαγωγέας βαμβακιού, και εισήλθε σε 60 νέες αγορές για την εξαγωγή αγροτικών προϊόντων της.

Εντούτοις και παρά το δυσμενές διεθνές περιβάλλον, αρκετοί τομείς της βραζιλιανής οικονομίας εμφανίζουν ιδιαίτερο δυναμισμό, όπως ο αγροδιατροφικός τομέας, το πετρέλαιο, η εξόρυξη μεταλλευμάτων και σιδήρου και ο τομέας των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Κατά την περίοδο Απριλίου-Μαΐου 2024, ωστόσο, η οικονομία δέχτηκε ισχυρό πλήγμα λόγω των εκτεταμένων πλημμυρών που προκάλεσαν χάος στην πολιτεία Rio Grande do Sul, βασικό βιομηχανικό κέντρο της χώρας. Η ανάκαμψη της παραγωγής στα προηγούμενα επίπεδα εκτιμάται ότι θα διαρκέσει χρόνια.

1.1.3 Εξωτερικό εμπόριο

Η Βραζιλία, όσον αφορά το εξωτερικό της εμπόριο, έχει πλεόνασμα. Οι εξαγωγές της ανήλθαν, το 2024, σε 337 δις δολ. έναντι 339,6 δις δολ το 2023. Αντίστοιχα οι εισαγωγές

αγαθών ανήλθαν σε 262,8 δις δολ. έναντι 240,8 δις δολ. το προηγούμενο έτος. Το 2024 το εμπορικό ισοζύγιο ήταν πλεονασματικό και έφθασε στο ύψος των 74,1 δις δολ., μειωμένο κατά 28% έναντι 2023. Αντίθετα, το ισοζύγιο υπηρεσιών είναι ελλειμματικό. Οι εξαγωγές υπηρεσιών ανήλθαν σε 48,4 δις δολ. ενώ οι εισαγωγές έφθασαν τα 98,1 δις δολ. το 2022. Η σημαντική μείωση του εμπορικού πλεονάσματος, σε συνδυασμό με την διεύρυνση του αρνητικού ισοζυγίου υπηρεσιών είχε ως αποτέλεσμα την περαιτέρω επιδείνωση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών.

Πίνακας 2: Εξωτερικό εμπόριο Βραζιλίας

(εκ. δολ ΗΠΑ).	2020	2021	2022	2023	2024
Εξαγωγές αγαθών	209.180,24	280.814,58	334.136,04	339.672,78	337.046,2
Εισαγωγές αγαθών	158.786,82	219.408,04	272.610,69	240.834,20	262.869,6
Εμπορικό ισοζύγιο	50.393,42	61.406,54	61.525,35	98.838,58	74.176,6
Εξαγωγές υπηρεσιών	28.575,75	31.481,82	40.839,2	45.194,95	48.477
Εισαγωγές υπηρεσιών	49.517,06	58.438,82	79.908,9	82.792,20	98.183
Ισοζύγιο υπηρεσιών	-20.941,31	-26.957,00	-39.069,7	-37.597,25	-49.707

Πηγές: IBGE (Instituto Brasileiro de Geografia e Estatística) σε δις δολ. ΗΠΑ

1.1.3.1 Εμπόριο αγαθών

Η Βραζιλία εξαγει, κυρίως, πετρελαιοειδή, αγροτικά προϊόντα (καφέ, σόγια, βόειο κρέας), πρώτες ύλες και ορυκτά (σίδηρο, χάλυβα) και εισάγει κυρίως μηχανολογικό εξοπλισμό (οχήματα), λιπάσματα, χημικά, φαρμακευτικά, μεταξύ άλλων. Συγκεκριμένα, οι κυριότερες κατηγορίες εξαγωγών της Βραζιλίας στο 2ψήφιο κεφάλαιο της συνδυασμένης ονοματολογίας (NC2) είναι: α) (27) ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ ΚΑΙ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ που αποτελούν το 17% των συνολικών εξαγωγών, β) (12) οι ΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΚΑΡΠΟΙ με το 13% του συνόλου, γ) (28) τα ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ, ΣΚΟΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΕΦΡΕΣ που αποτελούν το 10,4% των συνολικών εξαγωγών, δ) (02) τα ΚΡΕΑΤΑ (7,3%) και, ε) (17) ΖΑΧΑΡΑ ΚΑΙ ΖΑΧΑΡΩΔΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ (5,6%)

Σημαντική ήταν η αύξηση της αξίας εξαγωγών της κατηγορίας (09) Καφές, τσάι, μπαχαρικά (52,4%), και της κατηγορίας (17) Ζάχαρα-ζαχαρώδη παρασκευάσματα (17,9%). Αντίθετα οι εξαγωγές της κατηγορίας των (12) σπέρματα και καρποί και (72) σίδηρος-χάλυβας μειώθηκαν κατά άνω του 18%.

Οι κυριότερες κατηγορίες εισαγωγών της Βραζιλίας στο 2ψήφιο κεφάλαιο της συνδυασμένης ονοματολογίας είναι: α) οι (84) ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΕΣ ΚΑΙ ΛΕΒΗΤΕΣ, με 15,6% επί των συνολικών εισαγωγών της χώρας και αύξηση κατά 18,7% έναντι 2023, β) (27) τα ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ ΚΑΙ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ με 13,1% και μείωση κατά 6,6% έναντι 2023, γ) (85) οι ΜΗΧΑΝΕΣ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ ΚΑΙ ΗΧΟΥ με 11,8% επί του συνόλου και δ) (87) τα ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ, ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ, ΠΟΔΗΛΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ

ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΧΕΡΣΑΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ με 8,8% και αύξηση 24,1% και ε) (29) τα ΟΡΓΑΝΙΚΑ-ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ με 5,3% επί του συνόλου και αύξηση 2,8%.

Πίνακας 3: Εξαγωγές αγαθών Βραζιλίας

	2024		2023		Μεταβολή στην αξία
	Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	
2ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας					
27. ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΟΡΥΚΤΑ ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΑΞΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΑΣΦΑΛΤΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ. ΚΕΡΙΑ ΟΡΥΚΤΑ	57.232.679.240	17,0%	55.165.415.512	16,2%	3,7%
12. ΣΠΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΡΠΟΙ ΕΛΑΙΩΔΕΙΣ. ΣΠΕΡΜΑΤΑ, ΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΚΑΡΠΟΙ. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΦΥΤΑ. ΑΧΥΡΑ ΚΑΙ ΧΟΡΤΟΝΟΜΕΣ	43.837.204.740	13,0%	54.032.770.158	15,9%	-18,9%
26. ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ, ΣΚΟΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΕΦΡΕΣ	35.055.823.046	10,4%	35.053.890.746	10,3%	0,0%
02. ΚΡΕΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΠΡΟΪΟΝΤΑ ΣΦΑΓΙΩΝ, ΒΡΩΣΙΜΑ	24.546.657.900	7,3%	22.002.298.535	6,5%	11,6%
17. ΖΑΧΑΡΑ ΚΑΙ ΖΑΧΑΡΩΔΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	18.836.081.238	5,6%	15.982.288.941	4,7%	17,9%
84. ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΕΣ, ΛΕΒΗΤΕΣ, ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΝΟΗΣΕΙΣ. ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ	12.979.158.283	3,9%	14.082.336.655	4,1%	-7,8%
72. ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟΣ, ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	11.908.089.794	3,5%	14.619.802.697	4,3%	-18,5%
87. ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ, ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ, ΠΟΔΗΛΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΧΕΡΣΑΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ	11.892.777.940	3,5%	12.624.374.054	3,7%	-5,8%
09. ΚΑΦΕΣ, ΤΣΑΪ, ΜΑΤΕ ΚΑΙ ΜΠΑΧΑΡΙΚΑ	11.850.138.480	3,5%	7.778.109.579	2,3%	52,4%
23. ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ. ΤΡΟΦΕΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΕΣ ΓΙΑ ΖΩΑ	10.698.594.193	3,2%	12.503.851.088	3,7%	-14,4%
47. ΠΟΛΤΟΙ ΑΠΟ ΞΥΛΟ Ή ΑΠΟ ΑΛΛΕΣ ΚΥΤΤΑΡΙΝΙΚΕΣ ΙΝΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ. ΧΑΡΤΙ Ή ΧΑΡΤΟΝΙ ΓΙΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ (ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ)	10.578.948.486	3,1%	7.941.254.496	2,3%	33,2%
10. ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ	9.392.100.765	2,8%	14.975.111.759	4,4%	-37,3%
52. ΒΑΜΒΑΚΙ	5.289.442.446	1,6%	3.205.257.291	0,9%	65,0%
ΑΛΛΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	72.948.465.159	21,6%	69.729.004.497	20,5%	4,6%
ΣΥΝΟΛΟ	337.046.161.710	100,00%	339.695.766.008	100,00%	-0,8%

Πηγές: IBGE (Instituto Brasileiro de Geografia e Estatística) σε δις δολ. ΗΠΑ

Πίνακας 4: Εισαγωγές αγαθών Βραζιλίας

	2024		2023		Μεταβολή στην αξία
	Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	
2ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας					
84. ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΕΣ, ΛΕΒΗΤΕΣ, ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΝΟΗΣΕΙΣ. ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ	41.120.522.967	15,6%	34.652.563.345	14,4%	18,7%
27. ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΟΡΥΚΤΑ ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΑΞΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΑΣΦΑΛΤΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ. ΚΕΡΙΑ ΟΡΥΚΤΑ	34.305.919.606	13,1%	36.730.448.523	15,3%	-6,6%
85. ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΗΧΟΥ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΗΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΑΥΤΩΝ	30.995.469.813	11,8%	28.675.349.997	11,9%	8,1%
87. ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ, ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ, ΠΟΔΗΛΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΧΕΡΣΑΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ	23.050.966.874	8,8%	18.581.014.232	7,7%	24,1%
29. ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	13.914.172.164	5,3%	13.532.780.008	5,6%	2,8%
31. ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ	13.581.411.089	5,2%	14.642.673.040	6,1%	-7,2%
30. ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	12.345.981.512	4,7%	10.977.305.106	4,6%	12,5%
39. ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΥΛΕΣ	11.022.815.493	4,2%	9.223.091.555	3,8%	19,5%
90. ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ Ή ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ, ΜΕΤΡΗΣΗΣ, ΕΛΕΓΧΟΥ Ή ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ. ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ. ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ	8.428.406.678	3,2%	7.465.314.282	3,1%	12,9%
38. ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ	7.447.437.864	2,8%	7.121.534.135	3,0%	4,6%
72. ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟΣ, ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	4.780.152.724	1,8%	4.603.475.215	1,9%	3,8%
40. ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	4.502.299.298	1,7%	4.133.766.543	1,7%	8,9%
73. ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟ, ΣΙΔΗΡΟ Ή ΧΑΛΥΒΑ	4.486.871.092	1,7%	4.432.082.047	1,8%	1,2%
ΑΛΛΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	52.887.179.000	20,1%	46.021.441.196	19,1%	14,9%
ΣΥΝΟΛΟ	262.869.606.174	100,0%	240.792.839.224	100,0%	9,2%

Πηγές: IBGE (Instituto Brasileiro de Geografia e Estatística) σε δις δολ. ΗΠΑ

Οι σημαντικότεροι εξαγωγικοί προορισμοί της Βραζιλίας για το 2024, όπως φαίνεται από τον Πίνακα 5Α ήταν: α) Κίνα με 28,6% επί συνόλου, οι ΗΠΑ με 11,7% , η Αργεντινή με 4%, η Ολλανδία με 3,5%, και η Ισπανία με 3%. Η Ελλάδα ως πελάτης της Βραζιλίας κατατάχθηκε στην 73^η θέση κατέχοντας το 0,1% των βραζιλιανών εξαγωγών.

Πίνακας 5Α: 10 Σημαντικότεροι προορισμοί εξαγωγών Βραζιλίας και η θέση της Ελλάδας 2024

Κατάταξη	Χώρα	Αξία εξαγωγών	% στο σύνολο	Μεταβολή 2024/2023
1	Κίνα	89.410.281.555	28,6%	-14,3%
2	ΗΠΑ	36.570.355.197	11,7%	-0,9%
3	Αργεντινή	12.483.942.808	4,0%	-25,3%
4	Ολλανδία	10.836.536.030	3,5%	-10,8%
5	Ισπανία	9.363.709.428	3,0%	19,1%
6	Σιγκαπούρη	7.360.302.287	2,4%	-1,3%
7	Μεξικό	7.209.318.322	2,3%	-15,9%
8	Χιλή	6.218.067.720	2,0%	-21,7%
9	Καναδάς	5.742.764.367	1,8%	-0,5%
10	Γερμανία	5.467.936.504	1,8%	-3,2%
73	Ελλάδα	353.592.876	0,1%	-19,5%

Πηγές: IBGE (Instituto Brasileiro de Geografia e Estatística) σε δις δολ. ΗΠΑ

Πίνακας 6Β: 10 Σημαντικότεροι προορισμοί εξαγωγών Βραζιλίας σε κ-μ ΕΕ και η θέση της Ελλάδας 2024

Κατάταξη	Χώρα	Αξία εξαγωγών	% στο σύνολο	Μεταβολή 2024/2023
1	Ολλανδία	11.720.075.021	24,3%	-3,5%
2	Ισπανία	9.969.843.825	20,7%	26,9%
3	Γερμανία	5.846.881.069	12,1%	3,5%
4	Ιταλία	4.466.815.244	9,3%	9,3%
5	Βέλγιο	3.903.300.872	8,1%	13,7%
6	Πορτογαλία	3.486.765.694	7,2%	-6,2%
7	Γαλλία	2.963.809.374	6,1%	1,1%
8	Πολωνία	1.385.628.336	2,9%	-20,9%
9	Σουηδία	831.663.160	1,7%	2,3%
10	Δανία	534.757.846	1,1%	-1,1%
14	Ελλάδα	439.293.267	0,95%	-13%

Πηγές: IBGE (Instituto Brasileiro de Geografia e Estatística) σε δις δολ. ΗΠΑ

Όσον αφορά τους προμηθευτές προϊόντων της Βραζιλίας, η **Κίνα** αποτέλεσε το 2024, τον σημαντικότερο προμηθευτή με 24,1% επί του συνόλου, ακολουθούμενη από τις **ΗΠΑ** με 15,4% την **Γερμανία** με 5,2%, την **Αργεντινή** με 5,1 και την Ρωσία με 4,2%. Η **Ελλάδα** κατατάσσεται στην **75^η** θέση με αμελητέο ποσοστό.

Πίνακας 7Α: 10 Σημαντικότεροι προμηθευτές Βραζιλίας και η θέση της Ελλάδας 2024

Κατάταξη	Χώρα	Αξία εισαγωγών	% στο σύνολο	Μεταβολή 2024/2023
1	Κίνα	58.460.175.143	24,1%	9,94%
2	ΗΠΑ	37.358.948.882	15,4%	-1,58%
3	Γερμανία	12.695.659.876	5,2%	-3,43%
4	Αργεντινή	12.335.369.098	5,1%	2,82%
5	Ρωσία	10.266.710.102	4,2%	2,54%
6	Ινδία	6.254.426.197	2,6%	-9,00%
7	Ιταλία	5.921.685.012	2,4%	1,18%
8	Γαλλία	5.677.181.626	2,3%	3,14%
9	Μεξικό	5.274.875.642	2,2%	-4,81%
10	Ιαπωνία	5.005.693.950	2,1%	-2,39%
75	Ελλάδα	104.642.977	N/A	78,86%

Πηγές: IBGE (Instituto Brasileiro de Geografia e Estatística) σε δις δολ. ΗΠΑ

Πίνακας 8Β: 10 Σημαντικότεροι προμηθευτές Βραζιλίας από κ-μ ΕΕ και η θέση της Ελλάδας 2024

Κατάταξη	Χώρα	Αξία εισαγωγών	% στο σύνολο	Μεταβολή 2024/2023
1	Γερμανία	13.783.197.105	29,2%	4,8%
2	Ιταλία	6.388.253.879	13,5%	9,1%
3	Γαλλία	6.189.845.834	13,1%	12,5%
4	Ισπανία	3.976.984.845	8,4%	-0,2%
5	Σουηδία	2.317.502.330	4,9%	11,0%
6	Ολλανδία	2.306.338.810	4,9%	-18,2%
7	Βέλγιο	1.825.965.558	3,9%	-41,4%
8	Δανία	1.679.129.443	3,6%	33,7%
9	Αυστρία	1.410.596.567	3,0%	7,9%
10	Ιρλανδία	1.276.423.575	2,7%	33,1%
20	Ελλάδα	114.183.457	0,2%	95,2%

Πηγές: IBGE (Instituto Brasileiro de Geografia e Estatística) σε δις δολ. ΗΠΑ

1.1.3.2 Εμπόριο υπηρεσιών

Πίνακας 9: Εισπράξεις Βραζιλίας

	2023		2024		
	Αξία (σε εκ. δολ)	% στο σύνολο	Αξία (σε εκ. δολ)	% στο σύνολο	Μεταβολή 2024/2023
Υπηρεσίες με βάση την κωδικοποίηση ΕΒΟΡS 2010 ή ΒΡΜ6					
Άλλες υπηρεσίες	19514,6	43,18%	19799,6	40,84%	1,46%
Μεταφορών	6784,9	15,01%	7552,1	15,58%	11,31%
Ταξιδιωτικές	6907,3	15,28%	7341,0	15,14%	6,28%

Τηλεπικοινωνιών και Πληροφορικής	5824,8	12,89%	6173,5	12,73%	5,99%
Υπηρεσίες συντήρησης και επισκευής	1137,7	2,52%	1873,0	3,86%	-2,29%
Χρηματοοικονομικές	1075,2	2,38%	1 685	3,48%	64,63%
Ασφάλειες	1139,6	2,52%	1113,5	2,30%	56,71%
Πνευματικής Ιδιοκτησίας	920,9	2,04%	1092,9	2,25%	11,55%
Πολιτιστικές	857,7	1,90%	956,7	1,97%	18,67%
Κυβερνητικών Υπηρεσιών	923,4	2,04%	769,1	1,59%	-16,71%
Ενοικίασης Εξοπλισμού	90,8	0,20%	88,3	0,18%	-2,79%
Κατασκευές	13,7	0,03%	21,5	0,04%	57,34%
Παραγωγή υπηρεσιών σε φυσικές εισροές που ανήκουν σε άλλους	4,5	0,01%	10,8	0,02%	139,66%
Σύνολο	45195,0	100%	48476,8	100,00%	7,3%

Πηγές: Κεντρική Τράπεζα Βραζιλίας (<https://www.bcb.gov.br/estatisticas/tabelasespeciais>)

Πίνακας 10: Πληρωμές Βραζιλίας

	2023		2024		
	Αξία (σε εκ. δολ)	% στο σύνολο	Αξία (σε εκ. δολ)	% στο σύνολο	Μεταβολή 2024/2023
Υπηρεσίες με βάση την κωδικοποίηση EBOPS 2010 ή BPM6					
Μεταφορών	19.700,9	23,80%	22.616,1	21,95%	14,80%
Ταξιδιωτικές	14.531,0	17,55%	19.671,2	19,09%	35,37%
Άλλες υπηρεσίες	11.918,5	14,40%	13.965,8	13,55%	17,18%
Τηλεπικοινωνιών και Πληροφορικής	11.696,5	14,13%	13.331,1	12,94%	13,97%
Ενοικίασης Εξοπλισμού	9.392,5	11,34%	10.950,8	10,63%	16,59%
Πνευματικής Ιδιοκτησίας	6.311,8	7,62%	9 776	9,49%	54,88%
Ασφάλειες	3.001,1	3,62%	5.749,2	5,58%	96,80%
Πολιτιστικές	2.921,3	3,53%	3.189,0	3,10%	6,26%
Κυβερνητικών Υπηρεσιών	2.259,4	2,73%	1.679,8	1,63%	-25,66%
Χρηματοοικονομικές	694,5	0,84%	1.530,0	1,48%	120,29%
Υπηρεσίες συντήρησης και επισκευής	360,0	0,43%	555,0	0,54%	54,19%
Κατασκευές	2,5	0,00%	17,3	0,02%	606,60%
Παραγωγή υπηρεσιών σε φυσικές εισροές που ανήκουν σε άλλους	2,2	0,00%	5,2	0,01%	136,22%
Σύνολο	82.792,2	100,00%	103.036,0	100,00%	24,45%

Πηγές: Κεντρική Τράπεζα Βραζιλίας (<https://www.bcb.gov.br/estatisticas/tabelasespeciais>)

Πίνακας 11: 10 Σημαντικότεροι αγοραστές υπηρεσιών Βραζιλίας και η θέση της Ελλάδας (2024)

Κατάταξη	Χώρα	Αξία εισαγωγών (εκ. \$)	% στο σύνολο	Μεταβολή 2024/2023
1	ΗΠΑ	12.023,64	41,69%	7,38%
2	Ην. Βασίλειο	1.630,24	5,65%	9,79%
3	Ελβετία	1.494,02	5,18%	35,67%
4	Γερμανία	1.018,30	3,53%	-0,64%
5	Ολλανδία	882,68	3,06%	-23,30%
6	Ιρλανδία	628,74	2,18%	-15,15%
7	Σιγκαπούρη	596,86	2,07%	-20,59%
8	Γαλλία	474,03	1,64%	-8,56%
9	Ιαπωνία	423,09	1,47%	9,94%
10	Ισπανία	321,00	1,11%	21,22%
38	Ελλάδα	3,00	0,01%	-51,00%

Πηγές: Κεντρική Τράπεζα Βραζιλίας (<https://www.bcb.gov.br/estatisticas/tabelasespeciais>)

Πίνακας 12: 10 Σημαντικότεροι προμηθευτές υπηρεσιών Βραζιλίας και η θέση της Ελλάδας (2024)

Πηγές: Κεντρική Τράπεζα Βραζιλίας (<https://www.bcb.gov.br/estatisticas/tabelasespeciais>)

Κατάταξη	Χώρα	Αξία εξαγωγών (εκ. \$)	% στο σύνολο	Μεταβολή 2024/2023
1	ΗΠΑ	20.959	56,01%	39,32%
2	Ολλανδία	2.647	7,07%	-11,35%
3	Γερμανία	1.456	3,89%	18,09%
4	Σουηδία	1.253	3,35%	202,70%
5	Γαλλία	1.153	3,08%	15,00%
6	Χιλή	1.148	3,07%	31,98%
7	Ελβετία	1.088	2,91%	59,58%
8	Ην. Βασίλειο	949	2,54%	-8,66%
9	Ιρλανδία	921	2,46%	3,47%
10	Ισπανία	778	2,08%	-1,75%
35	Ελλάδα	2	N/A	-70,88%

Πηγές: Κεντρική Τράπεζα Βραζιλίας (<https://www.bcb.gov.br/estatisticas/tabelasespeciais>)

Όπως αναφέρθηκε στην ενότητα 1.1.3, η Βραζιλία είναι ελλειμματική όσον αφορά το ισοζύγιο (εμπόριο) υπηρεσιών. Οι εξαγωγές υπηρεσιών ανήλθαν σε 48,477 δις δολ, ενώ οι εισαγωγές έφθασαν τα 103,036 δις δολ. το 2023. Οι κυριότερες βραζιλιανές εξαγωγές υπηρεσιών είναι οι μεταφορικές με 15,58% του συνόλου των εξαγωγών, οι ταξιδιωτικές (15,14%) και των τηλεπικοινωνιών και πληροφορικής (12,73%). Σημειώνεται ότι η κατηγορία άλλες υπηρεσίες που δεν κατονομάζονται, περιλαμβάνει το 40,84% του συνόλου των εξαγόμενων υπηρεσιών.

Όσον αφορά τις εισαγωγές υπηρεσιών, στις πρώτες κατηγορίες κατατάσσονται οι μεταφορικές υπηρεσίες με 21,95 επί του συνόλου, οι ταξιδιωτικές με 19,09%, οι υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών και πληροφορικής με 12,94% επί του συνόλου. Σημειώνεται ότι η κατηγορία άλλες υπηρεσίες που δεν κατονομάζονται, περιλαμβάνει το 13,55% του συνόλου των εισαγόμενων υπηρεσιών.

Οι σημαντικότεροι αγοραστές βραζιλιανών υπηρεσιών είναι οι: ΗΠΑ (41,69% επί του συνόλου), Ην. Βασίλειο (5,65%) , Ελβετία (5,18%), Γερμανία (56,01%). Αντίστοιχα οι κυριότεροι προμηθευτές υπηρεσιών στη Βραζιλία είναι: ΗΠΑ (37,6% επί του συνόλου), Ολλανδία (7,07%), Γερμανία (3,89%) και Σουηδία (3,35%).

Η Ελλάδα κατατάσσεται στην 35^η θέση με 2 εκ. δολ, ως (εξαγωγέας) προμηθευτής βραζιλιανών υπηρεσιών και στην 38^η θέση ως πελάτης (εισαγωγέας) υπηρεσιών³ στη Βραζιλία με 3 εκ. δολ, το 2023, αντιπροσωπεύοντας το 0,01% επί συνόλου βραζιλιανών εισαγωγών υπηρεσιών. Το ισοζύγιο υπηρεσιών είναι πλεονασματικό για την χώρα μας. Σημειώνεται ότι η Βραζιλιανή Στατιστική Υπηρεσία δεν διατηρεί στοιχεία όσον αφορά τις ταξιδιωτικές και ναυτιλιακές υπηρεσίες. Η συμπερίληψη τους θα έδινε διαφορετική εικόνα για το διμερες εμπόριο υπηρεσιών αφού θα υπολόγιζε τις ναυτιλιακές υπηρεσίες στις οποίες δραστηριοποιούνται πολλές ελληνικής ιδιοκτησίας εταιρείες.

1.1.4 Επενδύσεις

Πίνακας 13: Επενδύσεις από και προς τη Βραζιλία

	2020	2021	2022	2023	2024
ΞΑΕ (συνολικά κεφάλαια – απόθεμα τέλος έτους αναφοράς)	765.401	901.421	1.056.406	1.282.662	1.091.047
Άμεσες επενδύσεις της χώρας στο εξωτερικό (συνολικά κεφάλαια – απόθεμα τέλος έτους αναφοράς)	447.991	474.096	477.631	491.366	503.967

Πηγές: Κεντρική Τράπεζα Βραζιλίας, σε εκ. δολ.

(<https://www.bcb.gov.br/estatisticas/tabelasespeciais>)

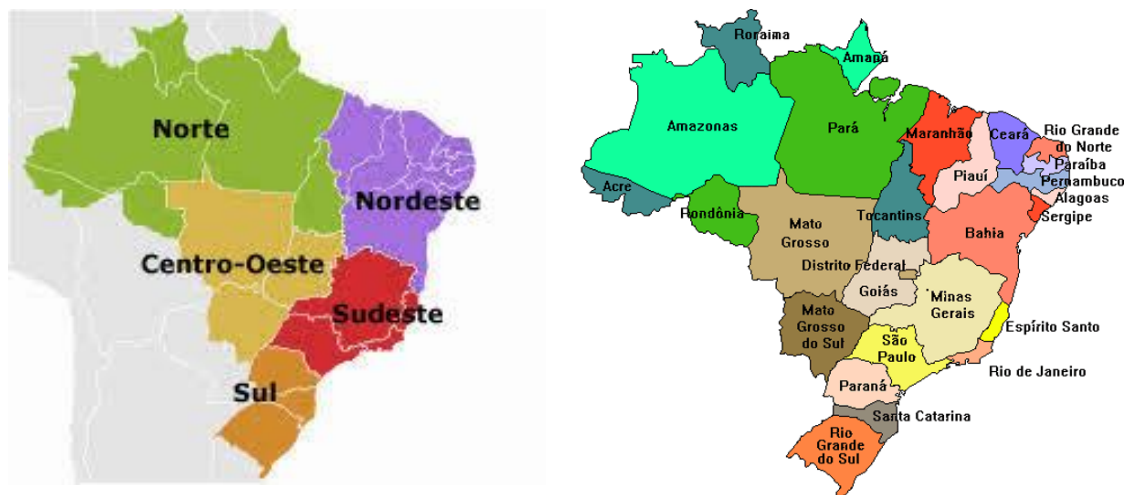
³ Υπάρχει διαφορά μεταξύ των ελληνικών και βραζιλιανών στατιστικών όσον αφορά τον υπολογισμό του διμερούς εμπορίου υπηρεσιών. Η Βραζιλιανή Στατιστική Υπηρεσία (IBGE) δεν συμπεριλαμβάνει τις θαλάσσιες μεταφορές και ταξιδιωτικές υπηρεσίες στην μέτρηση των στατιστικών ανά χώρα. Η ΕΛΣΤΑΤ καταγράφει, το 2022, τα έσοδα από την εξαγωγή υπηρεσιών σε Βραζιλία να ανέρχονται στο ύψος των 1,42 δις ευρώ.

Η Βραζιλία αποτελεί τον 5^ο σημαντικότερο προορισμό άμεσων ξένων επενδύσεων παγκοσμίως, καθώς προσφέρει σημαντικές επενδυτικές ευκαιρίες σε πλήθος οικονομικών τομέων αλλά και λόγω της μεγάλης της εσωτερικής αγοράς των 203 εκ. καταναλωτών. Σύμφωνα με τον Πίνακα 11, αποτελεί κυρίως χώρα προορισμού παρά χώρα προέλευσης επενδύσεων. Τομείς που προσελκύουν ΞΑΕ μεταξύ άλλων είναι η εξόρυξη ορυκτών και μεταλλευμάτων, η εξόρυξη και διακίνηση πετρελαίου, η βιομηχανία οχημάτων, η αεροναυπηγική, ο αγροδιατροφικός τομέας, η τηλεπικοινωνίες και η πληροφορική. Σημαντική, επίσης, είναι η ελκυστικότητα της Βραζιλίας στον τομέα των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας λόγω του τεράστιου δυναμικού της χώρας (Ηλιακή, Αιολική, Πράσινο Υδρογόνο). Εντούτοις, οι άμεσες ξένες επενδύσεις αντιμετωπίζουν σημαντικά προσκόμματα λόγω των εσωτερικών αντικινήτρων που δυσχεραίνουν την επιχειρηματική δραστηριότητα όπως: α) μεγάλες και χρονοβόρες γραφειοκρατικές διαδικασίες, β) πολυνομία, γ) σημαντική οικονομική διαφθορά που καθιστά την επιχειρηματική δραστηριότητα δυσχερή. Άλλωστε, δεν είναι τυχαίο ότι η Βραζιλία βαθμολογείται με χαμηλούς δείκτες διευκόλυνσης της επιχειρηματικής δραστηριότητας με βάση τους διεθνείς οργανισμούς αξιολόγησης του επιχειρείν.

1.2 Στοιχεία της οικονομίας των πολιτειών της Βραζιλίας

Η Βραζιλία έχει ομοσπονδιακή διάρθρωση και αποτελείται από 26 ομόσπονδες πολιτείες και ένα ομοσπονδιακό διαμέρισμα. Οι πολιτείες είναι αυτόνομες οντότητες. Η Πρωτεύουσα της χώρας, Μπραζίλια, βρίσκεται στο Ομοσπονδιακό Διαμέρισμα (Distrito Federal). Η οικονομική πρωτεύουσα της χώρας αλλά και το μεγαλύτερο οικονομικό κέντρο της Ν. Αμερικής είναι το Σάο Πάολο. Το λιμάνι του Σάντος αποτελεί το μεγαλύτερο της Ν. Αμερικής και διαμέσου αυτού πραγματοποιείται το 65% του εξωτερικού εμπορίου της Βραζιλίας. Οι πολιτείες ανάλογα με την γεωγραφική τους θέση εντάσσονται σε 5 ευρύτερες γεωγραφικές περιφέρειες:

- σε **Βόρειες πολιτείες** –Acre – AC, Amapá – AP, Amazonas – AM, Pará – PA, Rondônia – RO, Roraima –RR, Tocantins – TO
- σε **Βορειοανατολικές πολιτείες**: Alagoas – AL, Bahia – BA, Ceará – CE, Maranhão – MA, Paraíba – PB, Pernambuco – PE, Piauí – PI, Rio Grande do Norte – RN, Sergipe – SE
- σε **Νοτιοανατολικές πολιτείες**: Espírito Santo – ES, Minas Gerais – MG, Rio de Janeiro – RJ, São Paulo – SP
- σε **Νότιες πολιτείες**: Paraná – PR, Santa Catarina – SC, Rio Grande do Sul – RS
- σε **Κεντροδυτικές πολιτείες**: Goiás – GO, Mato Grosso – MT, Mato Grosso do Sul – MS
- σε **Ομοσπονδιακή περιοχή**: Distrito Federal – DF

Οι Ν. Α. Πολιτείες και οι Νότιες αποτελούν τον πυρήνα της οικονομικής δραστηριότητας της χώρας και μαζί διαθέτουν το 72% περίπου του ΑΕΠ της Βραζιλίας. Σύμφωνα με το Βραζιλιανό Ινστιτούτο Γεωγραφίας και Στατιστικών (IBGE), μόνο 5 ομοσπονδιακές πολιτείες (Σάο Πάολο, Ρίο ντε Τζανέιρο, Minas Gerais, Rio Grande do Sul και Paraná) αντιπροσωπεύουν το 65,2% στο ΑΕΠ.

Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι οι βόρειες πολιτείες, όπως οι Roraima, Amapá, Acre και Tocantins είναι οι λιγότερο οικονομικά ανεπτυγμένες, αλλά διαθέτουν μεγάλο απόθεμα φυσικού και ορυκτού πλούτου. Η έντονη και επιταχυνόμενη παραγωγική ανάπτυξη σε αυτές τις τοποθεσίες θα έφερνε σε κίνδυνο το φυσικό περιβάλλον του Αμαζονίου, καθώς θα συνοδευόταν από σημαντική εκβιομηχάνιση και αστικοποίηση καθώς και επέκταση της αγροτικής περιοχής σε παρθένες εκτάσεις των τροπικών δασών.

Στη πολιτεία Amazonas υφίσταται η Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών, η οποία αποτελεί βιομηχανικό πάρκο και βρίσκεται στην πόλη Manaus, πρωτεύουσα της πολιτείας. Ιδρύθηκε το 1957 με προοπτική να αποτελέσει κέντρο αποθήκευσης ή απόθεσης εμπορευμάτων στα παραποτάμια ύδατα του Αμαζονίου. Στη Ζώνη έχουν εγκατασταθεί περί τις 600 βιομηχανίες, στους τομείς των οπτικοακουστικών μέσων, της πληροφορικής και της κατασκευής οχημάτων.

1.3 Οικονομικές προβλέψεις 2025.

Για το 2025, η Κεντρική Τράπεζα της Βραζιλίας προβλέπει (Ιούνιος 2025) ότι η οικονομία θα αναπτυχθεί κατά 2,1%, ενώ ο πληθωρισμός θα κυμανθεί μεταξύ 1,5% και 4,5%. Επίσης, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, στο πλαίσιο της τελευταίας έκθεσής του (Ιούνιος 2025) για τις προοπτικές της Παγκόσμιας Οικονομίας, μετέβαλλε προς το δυσμενέστερο τις εκτιμήσεις του για την ανάπτυξη της Βραζιλιανής Οικονομίας από 3,4% το 2024 σε 2,3 % για το 2025. Επίσης, προβλέπει πληθωρισμό 5,2% στο τέλος του 2025. Ο Οργανισμός

Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) προβλέπει (Ιούνιος 2025) επίσης σημαντική επιβράδυνση της ανάπτυξης της οικονομίας της Βραζιλίας το 2025, με αύξηση του ΑΕΠ κατά 2,1% το 2025.

Σε αδρές γραμμές, οι επιμέρους προβλέψεις για την οικονομία της Βραζιλίας συνοψίζονται ως εξής: επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας, με μείωση της εσωτερικής ζήτησης λόγω πτώσης της κατανάλωσης των νοικοκυριών και των επενδύσεων, συσυνδυασμό με αυξανόμενα επιτόκια και πληθωρισμό που περιορίζουν την επιχειρηματική και καταναλωτική εμπιστοσύνη. Η δημοσιονομική πολιτική αναμένεται να παραμείνει μετρίως επεκτατική, ωστόσο οι επίμονες κοινωνικές δαπάνες δυσχεραίνουν τους δημοσιονομικούς στόχους και ταυτόχρονα η επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας περιορίζει τα κυβερνητικά έσοδα, με αυξημένο κίνδυνο έκτακτων μελλοντικών δαπανών για την κάλυψη του ελλείμματος. Οι ιδιωτικές επενδύσεις, με τη σειρά τους, εκτιμάται ότι θα περιοριστούν κατά την προσεχή διετία λόγω αδύναμης εξωτερικής ζήτησης και του αντίκτυπου των αυξανόμενων επιτοκίων. Μεταξύ άλλων, ο τομέας της μεταποίησης δέχεται ισχυρές πιέσεις από τους υψηλούς δασμούς των ΗΠΑ, οι οποίες παραμένουν ο κύριος προορισμός για εν λόγω προϊόντα.

Η Κυβέρνηση υπό τον Πρόεδρο Lula προωθεί α) φορολογική μεταρρύθμιση με την εισαγωγή συστήματος Φόρου Προστιθέμενης Αξίας και β) αναμόρφωση δημοσιονομικού πλαισίου για συγκράτηση δημοσιονομικών δαπανών με το οποίο περιορίζεται η αύξηση των δαπανών, κατ' έτος, ώστε να μην υπερβαίνει το 70% της αύξησης των εσόδων. Στις αρχές του 2025 υπεγράφησαν οι πρώτοι δύο εφαρμοστικοί νόμοι της φορολογικής μεταρρύθμισης. Θεμέλιος λίθος αυτών αποτελεί η δημιουργία δύο φόρων προστιθέμενης αξίας σε αγαθά και υπηρεσίες, για την εφαρμογή σε ομοσπονδιακό και τοπικό επίπεδο. Η μεταρρύθμιση θεωρείται ιδιαίτερα σημαντική καθώς αναμένεται να απλοποιήσει το φορολογικό σύστημα, ενοποιώντας αρκετούς ομοσπονδιακούς και πολιτειακούς φόρους, καταπολεμώντας την φοροδιαφυγή, την οικονομική διαφθορά και αυξάνοντας τα κρατικά έσοδα. Σημειώνεται ότι ο προϋπολογισμός του 2024 προέβλεπε, επιστροφή σε μηδενικά πρωτογενή ελλείμματα και πλεονάσματα 0,5% του ΑΕΠ το 2025 και 1,0% του ΑΕΠ το 2026.

1.4 Οικονομικές σχέσεις Βραζιλίας (Συμμετοχή σε διεθνείς Οργανισμούς και ομάδες χωρών).

Η Βραζιλία συμμετέχει σε πλήθος διεθνών Οργανισμών και ομάδες χωρών, μεταξύ των οποίων οι: Διαμερικανική Τράπεζα Ανάπτυξης (IADB), Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Εμπόριο και την Ανάπτυξη (UNCTAD), Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (IMF), Διεθνές Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (IFAD), Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός (IMO), Διεθνής Οργανισμός Ατομικής Ενέργειας (IAEA), Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (IBRD), Ένωση των Εθνών της Νοτίου Αμερικής (UNASUR), Ινστιτούτο των Ηνωμένων Εθνών για την Εκπαίδευση και την Έρευνα (UNITAR), Κοινότητα των Κρατών της Λατινικής Αμερικής και της Καραϊβικής (CELAC), Μόνιμο Διαιτητικό Δικαστήριο (PCA), Οργανισμός Αμερικανικών Κρατών (OAS), Οργανισμός Βιομηχανικής Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (UNIDO), Οργανισμός Επισιτισμού και Γεωργίας των Ηνωμένων

Εθνών (FAO), Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (UN), Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (OECD), Οργανισμός Πολυμερούς Ασφάλισης Επενδύσεων (MIGA), Παγκόσμια Οργάνωση Διανοητικής Ιδιοκτησίας (WIPO), Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (WTO), Παγκόσμιος Οργανισμός Τελωνείων (WCO), Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού (UNWTO), Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (WHO), Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών (BIS), BRICS (Βραζιλία, Ρωσία, Ινδία, Κίνα, Νότια Αφρική), G-15, G-20, G-24, G-77, Κοινή Αγορά του Νότου (MERCOSUL ή MERCOSUR: Αργεντινή, Βενεζουέλα, Βολιβία, Βραζιλία, Ουρουγουάη, Παραγουάη).

1.4.1 Βραζιλία – Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (Π.Ο.Ε.)

Η Βραζιλία είναι μέλος του Π.Ο.Ε από την 1^η Ιανουαρίου 1995 και μέλος της GATT από τις 30 Ιουλίου 1948. Είναι εκ των βασικών δρώντων του Οργανισμού και από τους υποστηρικτές του πολυμερούς εμπορικού συστήματος, αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες και υποστηρίζοντας τη διαδικασία για την μεταρρύθμιση του Οργανισμού.

Στην έκθεση εμπορικής πολιτικής του Π.Ο.Ε. (Trade Policy Review) για τη Βραζιλία τον Ιούνιο 2022, επισημαίνονται θετικά οι μεταρρυθμίσεις από την πλευρά της προσφοράς, η υλοποίηση εκτεταμένης φορολογικής μεταρρύθμισης και η μείωση του ρυθμιστικού φόρτου στις επιχειρήσεις. Ως κύρια αρνητικά σημεία, κυρίως στον εμπορικό τομέα, καταγράφονται ο υψηλός αριθμός μη δασμολογικών εμποδίων, οι επαχθείς διαδικασίες εισαγωγών και η στρεβλή φορολογική αντιμετώπιση των εισαγόμενων έναντι των εγχώριων προϊόντων

Αξίζει επίσης να αναφερθεί πως η Βραζιλία υπέβαλε επίσημη αίτηση, την 18η Μαΐου 2020, προς την Επιτροπή Δημοσίων Συμβάσεων του Π.Ο.Ε., περί εισδοχής της σε εν λόγω Συμφωνία (GPA, Agreement on Government Procurement, Acordo de Compras Governamentais) αλλά τον Μάιο του 2023 απέσυρε το ενδιαφέρον της. Σημειώνεται ότι αν η Βραζιλία εντασσόταν στην εν λόγω Συμφωνία θα άνοιγε την αγορά δημοσίων προμηθειών της, ύψους 157 δισ. Δολαρίων, σε αλλοδαπές εταιρείες (6η μεγαλύτερη αγορά παγκοσμίως), ενώ από την άλλη πλευρά, οι βραζιλιάνικες εταιρείες θα είχαν ευκολότερη πρόσβαση σε μία εξωτερική αγορά που αγγίζει τα 1,7 τρισ. δολάρια.

Η Βραζιλία ανήκει στην ομάδα μελών του ΠΟΕ Cairns, η οποία επιδιώκει την περαιτέρω απελευθέρωση του εμπορίου γεωργικών αγαθών, τόσο σε σχέση με τον πυλώνα της μεταρρύθμισης της γεωργίας που αφορά την πρόσβαση στην αγορά (δασμοί και δασμολογικές ποσοτώσεις), όσο και σε σχέση με τον πυλώνα της εγχώριας στήριξης (επιδοτήσεις).

1.4.2 Βραζιλία -G20

Η Βραζιλία ανέλαβε την προεδρία της ομάδας, την 1η Δεκεμβρίου 2023 για περίοδο ενός έτους. Η διάσκεψη κορυφής του G20 πραγματοποιήθηκε στο Ρίο Ιανέριο, τον Νοέμβριο 2024. Οι προτεραιότητες της Βραζιλιάνικης Προεδρίας συνοψίζονται στο τρίπτυχο: α) Αντιμετώπιση της φτώχειας, της επισιτιστικής κρίσης και της ανισότητας, β) την προώθηση

της βιώσιμης ανάπτυξης, τόσο στον οικονομικό, κοινωνικό επίπεδο όσο και στο περιβάλλον και, τέλος γ) την αναμόρφωση του διεθνών θεσμών ώστε αυτά να καταστούν πιο αντιπροσωπευτικά των σύγχρονων συνθηκών.

Στο πλαίσιο της Ομάδας, η Βραζιλία είναι υποστηρικτής της ανάγκης λήψης επιπλέον μέτρων για την τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας, ενώ αντιτίθεται τόσο στην επιβολή δημοσιονομικών στόχων στις αναπτυσσόμενες χώρες, όσο και στη συμπερίληψη των συναλλαγματικών αποθεμάτων στους δείκτες αποτίμησης των παγκόσμιων ανισοτήτων, με το επιχείρημα ότι οι αναπτυσσόμενες χώρες χρειάζονται υψηλά επίπεδα συναλλαγματικών αποθεμάτων για να αντιμετωπίσουν εξωγενείς οικονομικές και χρηματοπιστωτικές κρίσεις. Επίσης, είναι ενάντια στην επιβολή οιονδήποτε οικονομικών κυρώσεων με το σκεπτικό ότι αυτές επιβαρύνουν υπέρμετρα τις αναπτυσσόμενες χώρες και οδηγούν στην εκτροπή του παγκόσμιου εμπορίου. Η Βραζιλία σε συμφωνία με άλλες χώρες της ομάδας επιδιώκει μια αναμόρφωση του παγκόσμιου οικονομικού συστήματος, με φορολόγηση του μεγάλου πλούτου σε διεθνές επίπεδο, επιβολή φόρου σε χρηματοοικονομικής συναλλαγές καθώς και την χρήση εναλλακτικών νομισμάτων για τις διεθνείς συναλλαγές, πέραν του αμερικανικού δολαρίου.

1.4.3 Βραζιλία – Ευρωπαϊκή Ένωση

Η ΕΕ αποτελεί τον 2ο μεγαλύτερο εμπορικό εταίρο της Βραζιλίας. Η Βραζιλία ακολουθεί πολιτική έντονου οικονομικού προστατευτισμού που δυσχεραίνει τις εξαγωγές ευρωπαϊκών προϊόντων. Απαιτούνται πολύπλοκες διαδικασίες και υπογραφή ειδικών κτηνιατρικών και φυτουγειονομικών πρωτοκόλλων για την εισαγωγή αγροδιατροφικών προϊόντων, τα οποία χρήζουν ιδιαίτερα χρονοβόρων διαδικασιών και επιβαρύνουν οικονομικά τους ενδιαφερόμενους ευρωπαίους εξαγωγείς.

Όσον αφορά τα βιομηχανικά προϊόντα, η ΕΕ προσέφυγε κατά της Βραζιλίας στον ΠΟΕ (2014) σχετικά με οριζόντια προγράμματα φορολογικών κινήτρων που εφαρμόζει η χώρα και αποδίδουν πλεονεκτήματα και θωρακίζουν την εγχώρια βιομηχανία έναντι του ανταγωνισμού, καταστρατηγώντας έτσι τους κανόνες του διεθνούς εμπορίου. Τα φορολογικά κίνητρα συνδέονται σε ορισμένες περιπτώσεις με υποχρέωση χρήσης εγχώριων πρώτων υλών/μερών, ή εξασφάλισης ενός κατώτατου ορίου εξαγωγών, ενώ συνήθως αφορούν έκπτωση φόρου στο τελικό προϊόν, το οποίο αποκτά πλεονέκτημα τιμής έναντι του αντίστοιχου εισαγόμενου. Η Ε.Ε. υποστηρίζει ότι η βραζιλιάνικη πρακτική προωθεί την υποκατάσταση των εισαγωγών, ωφελεί τη βραζιλιάνικη βιομηχανία τόσο στην εσωτερική αγορά, όσο και στις εξαγωγές, ενώ παράλληλα πλήττει τις εξαγωγές της ευρωπαϊκής βιομηχανίας, την οποία και εξαναγκάζει σε επιτόπια εγκατάσταση για την αποφυγή της επιπλέον φορολόγησης.

Τα διακριτικά φορολογικά μέτρα αφορούν κυρίως τους τομείς αυτοκινητοβιομηχανίας (οχήματα και ανταλλακτικά), ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές και τα μέρη τους (laptops, smartphones, εξοπλισμό ψηφιακής τηλεόρασης, οθόνες LED, φωτοβολταϊκά κύτταρα, ολοκληρωμένα κυκλώματα, κα), συστήματα βιομηχανικού αυτοματισμού και εξοπλισμούς ιατρικού αυτοματισμού. Η βελτίωση και ενίσχυση των

οικονομικών και εμπορικών σχέσεων της Βραζιλίας με τις χώρες της ΕΕ αναμένεται να λάβει νέα μορφή με την εφαρμογή της Συμφωνίας Ελευθέρων Συναλλαγών ΕΕ-Mercosul.

Ο Πρόεδρος Lula εκφράζει σταθερά την επιθυμία του για την ταχεία ολοκλήρωση της Συμφωνίας σε ένα πλαίσιο αμοιβαίας ωφέλειας και για τις 2 ομάδες χωρών (ΕΕ-Mercosul) ενώ παράλληλα αποστασιοποιείται από την μονομερή ειδίκευση των χωρών της Λ. Αμερικής σε εξαγωγείς αποκλειστικά πρώτων υλών και εισαγωγείς ευρωπαϊκών βιομηχανικών προϊόντων.

Η προστασία των τροπικών οικοσυστημάτων της Αμαζονίας έχει αναδειχθεί σε κυρίαρχο σημείο των σχέσεων της Βραζιλίας με την ΕΕ, ιδιαίτερα και μετά την επιβολή αυστηρών κριτηρίων, από πλευράς ΕΕ, (προϊόντα ελεύθερα από την αποψίλωση προστατευμένων τροπικών οικοσυστημάτων) για την εισαγωγή αγροδιατροφικών προϊόντων και πρώτων υλών.

Η απελευθέρωση των δημοσίων συμβάσεων και διαγωνισμών, ώστε να συμμετέχουν ισότιμα ευρωπαϊκές εταιρείες σε διαγωνισμούς στις χώρες της Mercosur έχει προκαλέσει αντιρρήσεις, από πλευράς Βραζιλιανού Προέδρου, που εκφράζει την πλήρη αντίθεσή του κατανοώντας ότι το βραζιλιανό δημόσιο αποτελεί τον μεγαλύτερο αγοραστή σε πλείστους τομείς, όπως η υγεία, η άμυνα, η γεωργία, συμβάλλοντας καθοριστικά στην ανάπτυξη της μικρομεσαίων επιχειρήσεων και της βραζιλιανής οικονομίας.

1.4.4 Συμμετοχή σε περιφερειακές οικονομικές / τελωνειακές Ενώσεις Mercosul -Βραζιλία

Η Βραζιλία αποτελεί ιδρυτικό μέλος της Κοινής Αγοράς της Mercosul (Βραζιλία, Αργεντινή, Ουρουγουάη, Παραγουάη, Βολιβία, όχι ακόμα πλήρες μέλος). Ιδρύθηκε από τη Συνθήκη της Ασουσιόν στις 26 Μαρτίου 1991. Από το 1995 μετεξελίχθηκε σε τελωνειακή ένωση, στην οποία υπάρχει ελεύθερο ενδοζωνικό εμπόριο και κοινή εμπορική πολιτική μεταξύ των χωρών μελών όπως και κοινό εξωτερικό δασμολόγιο για εισαγωγές από άλλες χώρες. Στην αρχική σύνθεση, η Mercosul, αποτελούνταν από την Αργεντινή, τη Βραζιλία, την Παραγουάη και την Ουρουγουάη. αργότερα, προσχώρησε και η Βενεζουέλα, η συμμετοχή της οποίας, επί του παρόντος, έχει ανασταλεί. Επίσης η Χιλή, Περού, Κολομβία, Ισημερινός, Γουϊνέα, Σουρινάμ αποτελούν συνδεδεμένα μέλη. Η Ένωση βρίσκεται σε φάση επέκτασης, καθώς η Βολιβία με την κοινοβουλευτική επικύρωση του πρωτοκόλλου προσχώρησης γίνεται πλήρες μέλος. Κατά την 64^η Σύνοδο Κορυφής της Mercosul στην Ασουσιόν (Ιούλιος 2024), αποφασίστηκε η πλήρης ένταξη της Βολιβίας στο σχήμα.

Η Mercosul αποτελεί την 7^η μεγαλύτερη οικονομία παγκοσμίως, με ΑΕΠ που ανέρχεται στα 2,9 δις. Δολ. ΗΠΑ, συνολικό πληθυσμό περίπου 300 εκατομμυρίων, ενώ η συνολική έκταση των χωρών της υπερβαίνει τα 2/3 της συνολικής έκτασης της Νότιας Αμερικής.

Η Βραζιλία επιμένει πάντοτε στην προβολή του σχήματος Mercosul ως μηχανισμού περιφερειακής ολοκλήρωσης, ο οποίος δυνητικά μπορεί να οδηγήσει σε συσσωμάτωση όλης της Νότιας Αμερικής, αλλά και πέραν αυτής. Για τον λόγο αυτό εξακολουθεί να προσβλέπει

σε συνεργασία της Mercosul με άλλα περιφερειακά σχήματα, όπως της Κοινότητας των Άνδων και της Συμμαχίας του Ειρηνικού, ελπίζοντας ότι κάποτε θα επιτευχθεί μεγαλύτερη οικονομική και πολιτική ολοκλήρωση στην ευρύτερη περιοχή, καθυστερώντας πάντοτε τους εταίρους της ότι παρά το μέγεθός της, δεν έχει ηγεμονικές προθέσεις. Η ραγδαία άνοδος του εμπορίου των χωρών της Mercosul με ασιατικές χώρες και κυρίως την Κίνα, έχει επηρεάσει αρνητικά την λειτουργία του σχήματος, καθώς οι μεταξύ τους εμπορικές σχέσεις δεν αυξάνονται αλλά συρρικνώνονται. Προ δεκαετίας το σύνολο των εξαγωγών της Αργεντινής προς Βραζιλία ήταν το 26% του συνόλου των εξαγωγών της, ενώ το 2023 ήταν μόνο το 16%.

Η Mercosul ξεκίνησε διαπραγματεύσεις για την υπογραφή Συμφωνίας Ελευθέρων Συναλλαγών με την ΕΕ, στις αρχές της δεκαετίας του 2000. Η συμφωνία ΕΕ-Mercosul υπογράφηκε στις 28 Ιουνίου 2019, μετά από 20 έτη διαπραγματεύσεων, ενώ στις αρχές Δεκεμβρίου 2024 ανακοινώθηκε η ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων επί των τελικών κειμένων.

Με την συμφωνία ανοίγει για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις μια αγορά 260 εκ. καταναλωτών. Η εξέλιξη αυτή, ισοδυναμεί με εξοικονόμηση πόρων άνω των 4 δισ. ευρώ για τις επιχειρήσεις των Κ-Μ της Ε.Ε.-τέσσερις φορές περισσότερο σε σχέση με την ΣΕΕ Ε.Ε.-Ιαπωνίας.

Η εν λόγω συμφωνία θα είναι επίσης επωφελής για τις επιχειρήσεις που παρέχουν μεταξύ άλλων, τηλεπικοινωνιακές, χρηματοοικονομικές, επιχειρηματικές & μεταφορικές υπηρεσίες και οι οποίες θα είναι σε θέση να ανταγωνίζονται επί ίσοις όροις με τις αντίστοιχες βραζιλιάνικες. Οι εταιρείες της Ε.Ε. επίσης θα μπορούν να υποβάλλουν προσφορές για δημόσιες συμβάσεις σε 4 χώρες της Mercosul.

Επιπλέον, η Mercosul θα υιοθετήσει σειρά κανόνων & πρακτικών που συμβαδίζουν με το ενωσιακό κεκτημένο (π.χ στα θέματα SPS και βιώσιμης ανάπτυξης, στις γεωγραφικές ενδείξεις, στα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, στους κανόνες καταγωγής, στα θέματα προστασίας των ζώων κλπ).

Αναφορικά με τα συμφέροντα της Ε.Ε., απελευθερώνεται μετά από μία περίοδο προσαρμογής σειρά σημαντικών προϊόντων της Ε.Ε. όπως τυριά, οίνοι, κονσερβοποιημένα ροδάκινα, ελαιόλαδο, φρέσκα φρούτα, κονσερβοποιημένες ντομάτες, μπισκότα, σοκολάτες & αναψυκτικά. Σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις όπου προβλέπεται μεταβατικό διάστημα μέχρι την πλήρη απελευθέρωση της αγοράς της Mercosul, αυτό θα γίνεται με γραμμικό τρόπο, δηλαδή την ετήσια μείωση του δασμού έως την πλήρη εξάλειψή του στο τέλος της περιόδου. Ειδικότερα όσον αφορά το ζήτημα των γεωγραφικών ενδείξεων, προστατεύονται πλήρως 355 ευρωπαϊκές Γ.Ε. και αντίστοιχα 220 Γ.Ε. της Mercosul, από τη θέση της συμφωνίας σε ισχύ. Από την άλλη πλευρά η Ε.Ε. θα απελευθερώσει το 92% των εισαγωγών της από το Mercosul σε μία μεταβατική περίοδο 10 ετών.

Τέλος, σημαντική προβλέπεται η συνεργασία στον τομέα της κλιματικής αλλαγής, διά της αποτελεσματικής εφαρμογής της σχετικής Συμφωνίας των Παρισίων. Υπενθυμίζεται ότι μετά τις πυρκαγιές στον Αμαζόνιο (Ιούλιος-Αύγουστος 2019), το ζήτημα της βιώσιμης ανάπτυξης και, δη, της αποψίλωσης των δασών του Αμαζονίου, τέθηκε στο επίκεντρο από ορισμένα κ-μ της ΕΕ, με προεξάρχουσα τη Γαλλία, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τα οποία

ζήτησαν την ανάληψη περαιτέρω δεσμεύσεων για τη βιώσιμη ανάπτυξη ως προαπαιτούμενο για την κύρωση της Συμφωνίας. Η Βραζιλία, προσφάτως ανταποκρίθηκε στις προτάσεις για συνεργασία και για την ανάληψη ρητών δεσμεύσεων για την τήρηση των όρων βιωσιμότητας. Η Βραζιλία μαζί με τις υπόλοιπες χώρες της Mercosul απαιτούν ειδικό εργαλείο εξισορρόπησης με οικονομική στήριξη καθώς θεωρούν ότι η υπάρχουσα συμφωνία είναι ετεροβαρής και ζημιώνει την Λατινοαμερικάνικη πλευρά.

Ένα άλλο ζήτημα που εκκρεμεί (Ιούνιος 2025) από την πλευρά της ΕΕ είναι ο διαχωρισμός της συμφωνίας στο πολιτικό μέρος (το οποίο είναι μικτής αρμοδιότητας και απαιτείται να κυρωθεί από τα εθνικά κοινοβούλια των κ-μ και το εμπορικό μέρος (το οποίο ως αποκλειστικής αρμοδιότητας θα κυρωθεί μόνο σε επίπεδο ΕΕ). Η χώρα μας παγίως υποστηρίζει τη διατήρηση του μεικτού χαρακτήρα των Συμφωνιών εφόσον αυτό προβλεπόταν από την διαπραγματευτική εντολή. Η Συμφωνία με την Mercosul κρίνεται ικανοποιητική ως προς τα ελληνικά συμφέροντα, ειδικά την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και τις ναυτιλιακές μεταφορές.

1.4.5 Συμμετοχή σε διεθνή φόρα και ομάδες χωρών

1.4.6 Διεθνές Νομισματικό Ταμείο -Βραζιλία

Η Βραζιλία συμμετέχει στο Δ.Ν.Τ με 4,25 δισ. ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα, ή 1,78% του συνόλου, που αντιπροσωπεύουν το 1,72% των δικαιωμάτων ψήφου.

Η Βραζιλία και άλλες αναπτυσσόμενες χώρες εξέφραζαν σε κάθε ευκαιρία τη δυσαρέσκειά τους για την καθυστέρηση επικύρωσης, από όλα τα μέλη του Δ.Ν.Τ., των αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου που συμφωνήθηκαν το 2010 και που προβλέπουν ισχυρότερο ρόλο στις αναδυόμενες οικονομίες. Με την επικύρωση της συμφωνίας και από το Κογκρέσο των ΗΠΑ το Δεκέμβριο 2015, ο ρόλος Κίνας, Ρωσίας, Ινδίας και Βραζιλίας στο Ταμείο αναβαθμίζεται. Η Βραζιλία κατετάγη για πρώτη φορά μέσα στην δεκάδα των μεγαλύτερων μετόχων του Δ.Ν.Τ.

1.4.7 BRICS – Βραζιλία

Η Βραζιλία αποτελεί ιδρυτικό μέλος της ομάδας των BRICS μαζί με Ρωσία, Ινδία, Κίνα και Νότιος Αφρική. Κατά την 7η Σύνοδο Κορυφής των BRICS τον Ιούλιο 2015, υπογράφηκε στη Μόσχα από τους Διοικητές των Κεντρικών Τραπεζών των πέντε χωρών, διατραπεζική συμφωνία (Inter-Central Bank Agreement, ICBA) για το πλαίσιο λειτουργίας του κοινού τους αποθεματικού ταμείου (Contingent Reserve Arrangement, CRA). Επίσης η Ομάδα ίδρυσε την (Νέα Τράπεζα Ανάπτυξης) των BRICS που αποτελεί το βασικό χρηματοοικονομικό εργαλείο της, με συνολικά διαθέσιμα κεφάλαια που ανέρχονται στο ύψος των 50 δις δολ. με προοπτική να αυξηθούν σε 100 δις δολ. Οι συνεισφορές κατανέμονται ισομερώς (10 δις δολ.) μεταξύ των 5 χωρών-μελών (Βραζιλία, Κίνα, Ρωσία, Ινδία, Ν. Αφρική). Η πρώην Πρόεδρος της Βραζιλίας κα Dilma Rousseff εκλέχθηκε επικεφαλής της Νέας Τράπεζας Ανάπτυξης της Ομάδας που εδρεύει στη Σαγκάη, για περίοδο 2 ετών, στις 24 Μαρτίου 2023.

Κατά την 17^η Σύνοδο του Ιουλίου 2025 στο Ρίο Ιανέιρο, ως κύριοι πυλώνες συνεργασίας ορίστηκαν η πολιτική και ασφάλεια, η οικονομία και χρηματοδότηση και η διαπολιτισμική συνεργασία. Υπήρξαν ηχηρές απουσίες όπως των Προέδρων της Κίνας και Ρωσίας αλλά και αυτών της Αιγύπτου και Ιράν, ενώ στο κοινό ανακοινωθέν τονίστηκε η ανάγκη αναδιαμόρφωσης των ποσοστώσεων του ΔΝΤ υπέρ των αναδυόμενων και αναπτυσσόμενων οικονομιών, αντικατοπτρίζοντας το αποτύπωμά τους στην παγκόσμια οικονομία.

Η ένταξη νέων μελών στην Ομάδα, από 01.01.2024 (Σαουδική Αραβία, ΗΑΕ, Ιράν, Αίγυπτος, Αιθιοπία) χαιρετίζεται από την Βραζιλία, υποστηρίζοντας συγχρόνως ότι θα πρέπει να πραγματοποιείται με εκπλήρωση συγκεκριμένων κριτηρίων. Η Βραζιλία αντιλαμβάνεται την συμμετοχή της στην ομάδα ως ένα στοιχείο αποδοχής της οικονομικής σημασίας της, στο διεθνές πεδίο, αποκομίζοντας κύρος και αρκετά οφέλη ως η μοναδική χώρα μέλος της Ομάδας από την Λ. Αμερική.

Τέλος, η Βραζιλία, συμφωνεί με την πολιτική της Ομάδας για την υποκατάσταση του δολαρίου από τα νομίσματα των κρατών-μελών των BRICS στις μεταξύ τους διεθνείς εμπορικές συναλλαγές.

Ο Βραζιλιάνος Πρόεδρος κ. Lula και ο Υπουργός Οικονομικών κ. Fernando Haddad υπερασπίζονται τον ρόλο των BRICS, όχι ως αντίπαλο δέος στις ΗΠΑ ή στην ηγεμονία της G7, αλλά ως παράγοντας μιας πολυπολικής και περιεκτικής παγκόσμιας τάξης πραγμάτων.

1.4.8 Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (OECD) -Βραζιλία

Η Βραζιλία έχει θέσει υποψηφιότητα για ένταξή της, ως πλήρες μέλος, στον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (OECD). Στις 10 Ιουνίου 2022, τα 38 μέλη του ΟΟΣΑ, ενέκριναν τον Οδικό Χάρτη για τη Συμμόρφωση της Βραζιλίας στη Σύμβαση του ΟΟΣΑ, ορίζοντας τους όρους και τη διαδικασία ένταξής της. Η διαδικασία των προενταξιακών διαπραγματεύσεων αναμένεται να έχει διάρκεια 3-5 ετών. Την περίοδο αυτή, η Βραζιλία οφείλει να προχωρήσει σε μεταρρυθμίσεις όσον αφορά στη διευκόλυνση των επενδύσεων και του εμπορίου, τη βελτίωση της διακυβέρνησης, την καταπολέμηση της διαφθοράς, την ανάληψη δράσεων για την προστασία του περιβάλλοντος. Σημειώνεται ότι η εν λόγω υποψηφιότητα έχει ατονήσει μετά την εκλογή του κ. Lula, στις 30 Οκτωβρίου 2022, στην Προεδρία της χώρας.

2 Οικονομικές σχέσεις Ελλάδας – Βραζιλίας

2.1 Διμερές εμπόριο

2.1.1 Εμπόριο αγαθών

Το εμπόριο αγαθών Ελλάδος- Βραζιλίας κινείται σε χαμηλά επίπεδα, εξαιτίας της γεωγραφικής απόστασης, των δασμολογικών εμποδίων (οι δύο χώρες ανήκουν σε διαφορετικές οικονομικές ενώσεις - ΕΕ, Mercosul- χωρίς να υφίσταται συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών μεταξύ τους), αλλά και των γενικότερων εμπορικών περιορισμών. Τα τελευταία έτη εμφανίζεται εμπορικό έλλειμμα σε βάρος της χώρας μας το οποίο αποδίδεται κυρίως α) στις συνέπειες της πανδημίας Covid-19 στην οικονομία της Βραζιλίας (πχ επιβολή lockdown, κλείσιμο συνόρων, αλυσίδων λιανικού εμπορίου κλπ), β) στο γεγονός ότι η Βραζιλία κατέστη εναλλακτικός προμηθευτής προϊόντων που η χώρα μας προμηθευόταν από άλλους εμπορικούς εταίρους (πρώτες ύλες, ζάχαρη) και, γ) στην ανατίμηση των βραζιλιανικών αγροτοδιατροφικών προϊόντων (σόγια, καφές) λόγω της κρίσης στις εφοδιαστικές αλυσίδες. Η προοπτική μελλοντικής εφαρμογής της ήδη ολοκληρωθείσας, σε επίπεδο κειμένων, συμφωνίας ελευθέρων συναλλαγών μεταξύ ΕΕ και Mercosul, αναμένεται να δώσει ώθηση στο διμερές εμπόριο.

Σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, το έτος 2024, οι ελληνικές εξαγωγές ανήλθαν σε 71,3 εκ. ευρώ έναντι 51,3 εκ. ευρώ έναντι το 2023, αυξημένες κατά - 39,1 %. Οι εισαγωγές από Βραζιλία ανήλθαν σε 334,6 εκ. ευρώ έναντι 410,1 εκ. ευρώ το 2023, μειωμένες κατά 18,4%

Πίνακας 14: Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας – Βραζιλίας

(ποσά σε εκ. ευρώ)	2020	2021	2022	2023	2024
Εξαγωγές αγαθών (αξία)	34.751.384	70.171.174	55.087.081	51.299.162	71.333.136
Εισαγωγές αγαθών (αξία)	174.600.816	191.695.464	349.907.861	410.194.321	334.575.663
Εμπορικό ισοζύγιο (αξία)	-139.849.432	-121.524.290	-294.820.78	-358.895.159	-263.242.527

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων: Γραφείο Ο.Ε.Υ. Αγίου Παύλου

Πίνακας 15: Ελληνικές εξαγωγές στη Βραζιλία – μεγάλες κατηγορίες

2ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας	2024		2023		Μεταβολή στην αξία
	Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	
08.ΚΑΡΠΟΙ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΑ ΒΡΩΣΙΜΑ, ΦΛΟΥΔΕΣ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ Ή ΠΕΠΟΝΙΩΝ	22.440.149	31,5%	6.770.609	13,2%	231,4%
84.ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΕΣ, ΛΕΒΗΤΕΣ, ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΝΟΗΣΕΙΣ. ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ	10.283.813	14,4%	7.543.565	14,7%	36,3%
99.ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	5.015.688	7,0%	4.423.219	8,6%	13,4%
30.ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	4.394.543	6,2%	4.961.945	9,7%	-11,4%
90.ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ Ή ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ, ΜΕΤΡΗΣΗΣ, ΕΛΕΓΧΟΥ Ή ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ. ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ. ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ	3.842.189	5,4%	2.418.373	4,7%	58,9%
82.ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ, ΕΙΔΗ ΜΑΧΑΙΡΟΠΟΙΙΑΣ, ΚΟΥΤΑΛΙΑ ΚΑΙ ΠΙΡΟΥΝΙΑ, ΑΠΟ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ. ΜΕΡΗ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΑΥΤΩΝ, ΑΠΟ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	3.422.491	4,8%	3.219.093	6,3%	6,3%
15.ΛΙΠΗ ΚΑΙ ΛΑΔΙΑ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΑΣΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΛΙΠΗ ΒΡΩΣΙΜΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΑ. ΚΕΡΙΑ ΖΩΙΚΗΣ Ή ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	2.463.257	3,5%	2.671.057	5,2%	-7,8%
20.ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ, ΚΑΡΠΩΝ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΩΝ Ή ΑΛΛΩΝ ΜΕΡΩΝ ΦΥΤΩΝ	2.371.946	3,3%	1.745.164	3,4%	35,9%
27.ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΟΡΥΚΤΑ ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΑΞΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΑΣΦΑΛΤΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ. ΚΕΡΙΑ ΟΡΥΚΤΑ	2.255.759	3,2%	2.744.723	5,4%	-17,8%
39.ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΥΛΕΣ	1.946.927	2,7%	3.011.837	5,9%	-35,4%
68.ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΠΕΤΡΕΣ, ΓΥΨΟ, ΤΣΙΜΕΝΤΟ, ΑΜΙΑΝΤΟ, ΜΑΡΜΑΡΥΓΙΑ Ή ΑΝΑΛΟΓΕΣ ΥΛΕΣ	1.861.297	0,026093	1.488.446	2,9%	25,0%
33.ΑΙΘΕΡΙΑ ΕΛΑΙΑ ΚΑΙ ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΡΩΜΑΤΟΠΟΙΙΑΣ Ή ΚΑΛΛΩΠΙΣΜΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ ΚΑΙ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	1.437.458	0,020151	512.098	1,0%	180,7%
ΑΛΛΑ	9.248.708	13,0%	9.403.570	18,3%	-1,6%
ΣΥΝΟΛΟ	71.333.136	100,0%	51.299.162	100,0%	39,1%

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Αγίου Παύλου, αξία σε ευρώ

Οι κυριότερες κατηγορίες ελληνικών εξαγωγών στη Βραζιλία, στο 2ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένος ονοματολογίας (NC2) είναι: α) ΚΑΡΠΟΙ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΑ ΒΡΩΣΙΜΑ, ΦΛΟΥΔΕΣ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ Η ΠΕΠΟΝΙΩΝ με ποσοστό 31,5% του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών β) ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΕΣ, ΛΕΒΗΤΕΣ, ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΝΟΗΣΕΙΣ. ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ με ποσοστό 14,4%, γ) (99) ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ με 7% του συνόλου, δ) τα ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ με 6,2% επί του συνόλου, ε) ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ Ή ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ, ΜΕΤΡΗΣΗΣ, ΕΛΕΓΧΟΥ Ή ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ. ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ. ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ με ποσοστό 5,4%, στ) ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ, ΕΙΔΗ ΜΑΧΑΙΡΟΠΟΙΙΑΣ, ΚΟΥΤΑΛΙΑ ΚΑΙ ΠΙΡΟΥΝΙΑ, ΑΠΟ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ. ΜΕΡΗ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΑΥΤΩΝ, ΑΠΟ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ με 4,8% επί του συνόλου και ζ) ΛΙΠΗ ΚΑΙ ΛΑΔΙΑ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ. ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΑΣΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΛΙΠΗ ΒΡΩΣΙΜΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΑ. ΚΕΡΙΑ ΖΩΙΚΗΣ Ή ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ με 3,5% επί του συνόλου.

Οι πρώτες 5 κατηγορίες αποτελούν αθροιστικά το 64,5% των ελληνικών εξαγωγών για το 2024 έναντι 50,9% το 2023, ενώ αναλυτικότερη παρουσία των κατηγοριών σε 2ψήφιο κεφάλαιο της συνδυασμένης ονοματολογίας (NC2) περιλαμβάνεται στο Παράρτημα.

Πίνακας 16: Ελληνικές εξαγωγές στη Βραζιλία – κυριότερα προϊόντα

	2024		2023		Μεταβολή στην αξία
	Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	
4ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας					
0810 Άλλοι καρποί και φρούτα νωπά	22.440.149	31,46%	6.770.609	13,20%	231,43%
99SS' λοιπά προϊόντα	5.014.838	7,03%	4.423.219	8,62%	13,38%
3004' Φάρμακα (με εξαίρεση τα προϊόντα των κλάσεων 3002, 3005 ή 3006) που αποτελούνται από προϊόντα αναμειγμένα ή μη αναμειγμένα, παρασκευασμένα για θεραπευτικούς ή προφυλακτικούς σκοπούς, που παρουσιάζονται με μορφή δόσεων	4.385.013	6,15%	4.961.065	9,67%	-11,61%
8212' Ξυράφια και οι λεπίδες τους (στις οποίες περιλαμβάνονται και οι ημιτελείς λεπίδες σε ταινίες)	3.255.617	4,56%	3.109.959	6,06%	4,68%
8438' Μηχανές και συσκευές, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού στο κεφάλαιο αυτό, για την παρασκευή ή βιομηχανική παραγωγή τροφίμων ή ποτών, άλλες από τις μηχανές και συσκευές για την εξαγωγή ή την παρασκευή των σταθερών φυτικών λαδιών ή λιπών, των ζωικών λαδιών ή λιπών ή των μικροβιακών λαδιών ή λιπών	2.885.075	4,04%	N/A	N/A	N/A
9013' Λέιζερ (lasers), άλλες από τις διόδους (laser). Άλλες συσκευές και όργανα οπτικής, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού στο κεφάλαιο αυτό	2.863.769	4,01%	1.561.915	3,04%	83,35%
8448' Μηχανές και συσκευές βοηθητικές των μηχανών των κλάσεων 8444, 8445, 8446 ή 8447 (π.χ. ρατιέρες, μηχανικές διατάξεις Jacquard, διακοπής του υφαδιού και του στημονιού, μηχανισμοί αλλαγής σαϊτών). Τεμάχια ξεχωριστά και εξαρτήματα	2.535.673	3,55%	2.335.006	4,55%	8,59%
1509' Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα	2.461.367	3,45%	2.669.221	5,20%	-7,79%
2713' Οπτάνθρακας (κοκ) από πετρέλαιο, άσφαλτος από πετρέλαιο και άλλα υπολείμματα των λαδιών πετρελαίου ή των ασφαλτούχων ορυκτών	1.959.749	2,75%	2.591.630	5,05%	-24,38%

	2024		2023		Μεταβολή στην αξία
8409' Μέρη που αναγνωρίζονται ότι προορίζονται αποκλειστικά ή κυρίως για κινητήρες των κλάσεων 8407 ή 8408	1.856.590	2,60%	2.273.582	4,43%	-18,34%
3304' Προϊόντα ομορφιάς ή φτιασιδώματος (μακιγιάζ) παρασκευασμένα και παρασκευάσματα για τη συντήρηση ή τη φροντίδα του δέρματος, άλλα από τα φάρμακα, στα οποία περιλαμβάνονται και τα αντιηλιακά παρασκευάσματα και τα παρασκευάσματα για το μαύρισμα. Παρασκευάσματα για την περιποίηση των νυχιών των χεριών ή των ποδιών	1.770.972	2,48%	512.098	1,00%	245,83%
8463' Άλλες μηχανές-εργαλεία για την κατεργασία των μετάλλων ή κεραμομεταλλουργικών συνθέσεων, που εργάζονται χωρίς να αφαιρούν ύλη	1.667.000	2,34%	N/A	N/A	N/A
6802' Πέτρες κατάλληλες για λάξευση ή για την οικοδομική (άλλες από αυτές του σχιστόλιθου) επεξεργασμένες και τεχνουργήματα από τις πέτρες αυτές, με εξαίρεση εκείνες της κλάσης 6801. Κύβοι, ψηφίδες και παρόμοια είδη για μωσαϊκά, από φυσικές πέτρες (στις οποίες	1.445.228	2,03%	1.307.435	2,55%	10,54%
2519' Ανθρακικό μαγνήσιο φυσικό (μαγνησίτης). Μαγνησία που αποκτήθηκε με τήξη με ηλεκτρισμό. Μαγνησία πυρωμένη αδρανής (φρυγμένη), έστω και αν περιέχει ελάχιστες ποσότητες άλλων οξειδίων που προστέθηκαν πριν από τη φρύξη. Άλλο οξείδιο του μαγνησίου έστω και καθαρό	1.399.199	1,96%	1.499.574	2,92%	-6,69%
2005' Άλλα λαχανικά παρασκευασμένα ή διατηρημένα αλλιώς παρά με ξίδι ή οξικό οξύ, όχι κατεψυγμένα, άλλα από τα προϊόντα της κλάσης 2006	1.159.209	1,63%	503.890	0,98%	130,05%
2008' Καρποί και φρούτα και άλλα βρώσιμα μέρη φυτών, αλλιώς παρασκευασμένα ή διατηρημένα, με ή χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών ή αλκοόλης, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού	1.155.702	1,62%	918.638	1,79%	25,81%
7606' Πλάκες, ταινίες και φύλλα, από αργίλιο, με πάχος που υπερβαίνει τα 0,2 mm	1.127.688	1,58%	1.127.440	2,20%	0,02%
ΑΛΛΑ	11.950.298	16,8%	9.403.570	18,3%	27,1%
ΣΥΝΟΛΟ	71.333.136	100,0%	51.299.162	100,0%	39,1%

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Αγίου Παύλου, αξία σε ευρώ

Τα κυριότερα ελληνικά εξαγόμενα προϊόντα για το 2024 ήταν: α) ΑΛΛΟΙ ΚΑΡΠΟΙ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΑ ΝΩΠΑ – ΝΩΠΑ ΑΚΤΙΝΙΔΙΑ με 31,46% του συνόλου των εξαγωγών, και εκρηκτική αύξηση 231% επί της αξίας έναντι 2023. Αξίζει να σημειωθεί ότι το συγκεκριμένο προϊόν εξάγεται για πρώτη φορά σε Βραζιλία μετά την απελευθέρωση εξαγωγών ελληνικών ακτινιδίων από 01.11.2023, β) ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ με 7,03% του συνόλου, γ) ΦΑΡΜΑΚΑ (ΜΕ

ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΩΝ ΚΛΑΣΕΩΝ 3002, 3005 Η 3006), με 6,15% του συνόλου, δ) ΞΥΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΛΕΠΙΔΕΣ ΤΟΥΣ με 4,56% του συνόλου, ε) ΜΗΧΑΝΕΣ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ Η ΠΟΤΩΝ με 4,04% του συνόλου, στ) ΛΕΙΖΕΡ, ΆΛΛΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΟΠΤΙΚΗΣ με 4,01% του συνόλου, ζ) ΜΗΧΑΝΕΣ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ ΤΩΝ ΚΛΑΣΕΩΝ 8444, 8445, 8446 Η 8447 με 3,55% και η) ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ ΚΑΙ ΤΑ ΚΛΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ, ΕΣΤΩ ΚΑΙ ΕΞΕΥΓΕΝΙΣΜΕΝΑ, ΑΛΛΑ ΟΧΙ ΧΗΜΙΚΩΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΕΝΑ με 3,45% του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών.

Πίνακας 17: Ελληνικές εισαγωγές από τη Βραζιλία – μεγάλες κατηγορίες

2ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας	2024		2023		Μεταβολή στην αξία
	Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	
09.ΚΑΦΕΣ, ΤΣΑΙ, ΜΑΤΕ ΚΑΙ ΜΠΑΧΑΡΙΚΑ	104.456.386	31,2%	90.687.495	22,1%	15,2%
12.ΣΠΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΡΠΟΙ ΕΛΑΙΩΔΕΙΣ. ΣΠΕΡΜΑΤΑ, ΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΚΑΡΠΟΙ. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΦΥΤΑ. ΑΧΥΡΑ ΚΑΙ ΧΟΡΤΟΝΟΜΕΣ	50.142.607	15,0%	64.056.828	15,6%	-21,7%
24.ΚΑΠΝΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΤΑ ΚΑΠΝΟΥ	48.652.250	14,5%	57.490.484	14,0%	-15,4%
47.ΠΟΛΤΟΙ ΑΠΟ ΞΥΛΟ Ή ΑΠΟ ΆΛΛΕΣ ΚΥΤΤΑΡΙΝΙΚΕΣ ΙΝΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ. ΧΑΡΤΙ Η ΧΑΡΤΟΝΙ ΓΙΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ(ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ)	41.228.439	12,3%	31.450.568	7,7%	31,1%
26.ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ, ΣΚΟΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΕΦΡΕΣ	31.828.850	9,5%	33.167.176	8,1%	-4,0%
23.ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ. ΤΡΟΦΕΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΕΣ ΓΙΑ ΖΩΑ	12.576.483	3,8%	1.392.636	0,3%	803,1%
ΆΛΛΑ	45.690.648	13,7%	78.185.899	19,1%	-41,6%
ΣΥΝΟΛΟ	334.575.663	100,0%	410.194.321	100,0%	-18,4%

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων: Γραφείο Ο.Ε.Υ. Αγίου Παύλου

Οι κυριότερες κατηγορίες ελληνικών εισαγωγών από τη Βραζιλία, στο 2ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας (NC2) είναι: α) ΚΑΦΕΣ, ΤΣΑΙ, ΜΑΤΕ ΚΑΙ ΜΠΑΧΑΡΙΚΑ με 31,2% επί του συνόλου, β) ΣΠΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΡΠΟΙ ΕΛΑΙΩΔΕΙΣ με ποσοστό 15% του συνόλου, γ) ΚΑΠΝΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΤΑ ΚΑΠΝΟΥ με 14,5%, δ) ΠΟΛΤΟΙ ΑΠΟ ΞΥΛΟ, ΧΑΡΤΙ Η ΧΑΡΤΟΝΙ ΓΙΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ με 12,3% και ε) ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ, ΣΚΟΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΕΦΡΕΣ με 9,5% του συνόλου. Οι ανωτέρω 5 κατηγορίες αποτελούν, αθροιστικά, το 82,6% των ελληνικών εισαγωγών. Ως εκ τούτου, παρατηρείται υψηλή συγκέντρωση των βραζιλιανών εξαγωγών προς Ελλάδα, κυρίως σε ακατέργαστες πρώτες ύλες και αγροτικά προϊόντα

Αναλυτικότερη παρουσίαση των κατηγοριών στο 2ψήφιο κεφάλαιο της συνδυασμένης ονοματολογίας (NC2) περιλαμβάνεται στο Παράρτημα.

Πίνακας 18: Ελληνικές εισαγωγές από τη Βραζιλία – κυριότερα προϊόντα

4ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας	2024		2023		Μεταβολή στην αξία
	Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	
0901 ΚΑΦΕΣ, ΕΣΤΩ ΚΑΙ ΚΑΒΟΥΡΝΤΙΣΜΕΝΟΣ Η ΧΩΡΙΣ ΚΑΦΕΪΝΗ. ΚΕΛΥΦΗ ΚΑΙ ΦΛΟΥΔΕΣ ΚΑΦΕ. ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΤΑ ΤΟΥ ΚΑΦΕ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΥΝ ΚΑΦΕ, ΟΠΟΙΕΣΔΗΠΟΤΕ ΚΑΙ ΑΝ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΑΝΑΛΟΓΙΕΣ ΤΟΥ ΜΕΙΓΜΑΤΟΣ	104.269.362	31,16%	90.585.056	22,08%	15,11%
1201 ΚΟΥΚΙΑ ΣΟΓΙΑΣ, ΕΣΤΩ ΚΑΙ ΣΠΑΣΜΕΝΑ	49.217.522	14,71%	63.130.379	15,39%	-22,04%
2401 ΚΑΠΝΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ Η ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΘΕΙ. ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΚΑΠΝΟΥ	48.652.250	14,54%	57.489.984	14,02%	-15,37%
4703' ΧΗΜΙΚΟΙ ΠΟΛΤΟΙ ΑΠΟ ΞΥΛΟ, ΜΕ ΑΝΘΡΑΚΙΚΟ ΝΑΤΡΙΟ (ΣΟΔΑ) Η ΘΕΙΙΚΟ ΑΛΑΣ, ΑΛΛΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΟΛΤΟΥΣ ΓΙΑ ΔΙΑΛΥΣΗ	41.228.439	12,32%	31.450.568	7,7%	31,09%
2606 ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ ΑΡΓΙΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΕΝΑ ΑΠΟ ΑΥΤΑ	31.828.850	9,51%	33.167.176	8,09%	-4,04%
2304' ΠΙΤΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΣΤΕΡΕΑ ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΑ, ΕΣΤΩ ΚΑΙ ΣΠΑΣΜΕΝΑ Η ΣΥΣΣΩΜΑΤΩΜΕΝΑ ΜΕ ΜΟΡΦΗ ΣΒΟΛΩΝ, ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΞΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΣΟΓΙΕΛΑΙΟΥ	11.808.689	3,53%	1.166.709	0,30%	912,14%
ΑΛΛΑ	47.570.551	14,00%	133.204.449	32%	-64,29%
ΣΥΝΟΛΟ	334.575.663	100,00%	410.194.321	100,00%	-18,4%

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων: Γραφείο Ο.Ε.Υ. Αγίου Παύλου

Τα κυριότερα εισαγόμενα προϊόντα από Βραζιλία για το 2024 ήταν: α) 0901 ΚΑΦΕΣ, ΕΣΤΩ ΚΑΙ ΚΑΒΟΥΡΝΤΙΣΜΕΝΟΣ Η ΧΩΡΙΣ ΚΑΦΕΪΝΗ. ΚΕΛΥΦΗ ΚΑΙ ΦΛΟΥΔΕΣ ΚΑΦΕ. ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΤΑ ΤΟΥ ΚΑΦΕ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΥΝ ΚΑΦΕ, , το οποίο ήταν 31,16% του συνόλου των εισαγωγών β) 1201 ΚΟΥΚΙΑ ΣΟΓΙΑΣ, με 14,71%, γ) ΚΑΠΝΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ, με 14,54% του συνόλου, δ) ΧΗΜΙΚΟΙ ΠΟΛΤΟΙ ΑΠΟ ΞΥΛΟ, με 12,32%, ε) ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ ΑΡΓΙΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΕΝΑ ΑΠΟ ΑΥΤΑ με 9,51% του συνόλου.

2.1.2 Εμπόριο υπηρεσιών

Πίνακας 19: Ισοζύγιο υπηρεσιών

	2020	2021	2022	2023	2024
Εισπράξεις (αξία)	823,8	1.169,7	1.579	1.413	1.420
Πληρωμές (αξία)	60,1	58,2	81	104	98
Ισοζύγιο υπηρεσιών (αξία)	763,7	1.111,5	1.498	1.309	1.322

Πηγές: Τράπεζα της Ελλάδος, σε εκ. ευρώ

Το διμερές εμπόριο υπηρεσιών είναι πλεονασματικό για την Ελλάδα. Συγκεκριμένα το 2024 οι εισπράξεις ανήλθαν σε 1,42 δις ευρώ έναντι 1,41 δις ευρώ το 2023 και οι πληρωμές σε μόλις 98 εκ. ευρώ έναντι 104 εκ. ευρώ το 2023. Βασικές κατηγορίες εισπράξεων είναι κυρίως η ναυτιλία και δευτερευόντως ο τουρισμός.

Πίνακας 20: Εισπράξεις της Ελλάδας από τη Βραζιλία

	2024		2023		Μεταβολή στην αξία
	Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	
Υπηρεσίες με βάση την κωδικοποίηση EBOPS 2010 ή BPM6					
Ταξιδιωτικό	N/A	N/A	42,9	3,0%	N/A
Θαλάσσιες μεταφορές	1310,2	92,3%	1369,1	96,9%	-4,30%
Υπηρεσίες αναψυχής, πολιτιστικές, προσωπικές, κλπ.	0	N/A	1	N/A	-100,00%
Σύνολο	1420	100%	1413	100%	0,50%

Πηγές: Τράπεζα της Ελλάδος, σε εκ. ευρώ⁴

Η ναυτιλία (θαλάσσιες μεταφορές) αποτελεί τη βασική υπηρεσία που παρέχει η Ελλάδα στη Βραζιλία. Οι εισπράξεις από την ναυτιλία ανήλθαν το 2024 σε 1,310 δις ευρώ έναντι 1,369 δις ευρώ το 2023, αποτελώντας το 92,3% των συνολικών εισπράξεων. Σημειώνεται ότι η Βραζιλία αποτελεί τον 2^ο μεγαλύτερο πελάτη της Ελλάδας, όσον αφορά τις θαλάσσιες μεταφορές σύμφωνα με τον κατωτέρω πίνακα.

Πίνακας 21.1: Εισπράξεις της Ελλάδας από θαλάσσιες μεταφορές ανα χώρα

Χώρα	2023 αξία	2024 αξία	% επί συνόλου
Κίνα	1.064,97	1.334,65	7,27%
Βραζιλία	1.369,12	1.310,23	7,14%
Σιγκαπούρη	987,50	1.250,47	6,81%
Ηνωμένες Πολιτείες	1.113,37	1.114,38	6,07%
ΗΑΕ	571,44	767,57	4,18%
Λοιπές Χώρες	15.394,56	15.873,98	86,51%
Χώρες ζώνης ευρώ	2.194,25	2.020,69	11,01%

⁴ <https://www.bankofgreece.gr/statistika/ekswterikos-tomeas/isozygio-plhrwmwn/isozygio-yphresiwn>

ΣΥΝΟΛΟ	18.239,54	18.349,79	100,00%
---------------	------------------	------------------	----------------

Πηγές: Τράπεζα της Ελλάδος, σε εκ. ευρώ

Πίνακας 22: Τουριστικές αφίξεις στην Ελλάδα από τη Βραζιλία

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Αφίξεις από τη Βραζιλία στην Ελλάδα	67.497	82.608	5.505	1.272	53.293	23.271	N/A
Ποσοστό στο σύνολο των αφίξεων	0,21%	0,24%	0,07%	0,01%	0,15%	-	N/A
Μεταβολή	4,1%	22,3%	-93,3%	-76,8%	4090%	-	N/A

Πηγές: Τράπεζα της Ελλάδος⁶

Η Βραζιλία αποτελεί μια σημαντική αγορά όσον αφορά τον εξερχόμενο τουρισμό. Τα τελευταία χρόνια πριν την πανδημία, άνω των 10 εκ. Βραζιλιάνων κατ' έτος ταξίδεψαν στο εξωτερικό, κατατάσσοντας την στην 17η θέση⁷ ως χώρα προέλευσης τουριστών. Κύριοι ταξιδιωτικοί προορισμοί των Βραζιλιάνων είναι η Αργεντινή και οι ΗΠΑ από την Αμερική και Πορτογαλία, Γαλλία, Ιταλία, Η.Β από την Ευρώπη.

Σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος για το 2023 (τελευταία διαθέσιμα), οι αφίξεις Βραζιλιάνων στη χώρα μας το 2023, ανήλθαν σε 23.271 έναντι 53,293, το 2022, ήτοι 0,15% του συνόλου των αφίξεων σε Ελλάδα. Το 2021, οι Βραζιλιάνοι που επισκέφθηκαν την χώρα μας ήταν μόλις 1.272 ή 0,01% του συνόλου αφίξεων. Σημειώνεται ότι τα έτη 2020 και 2021 υπήρξε απότομη μείωση στις αφίξεις Βραζιλιάνων τουριστών στην Ελλάδα λόγω των ταξιδιωτικών περιορισμών εξαιτίας της πανδημίας Covid-19. Το τελευταίο έτος – 2019- πριν την πανδημία επισκέφθηκαν την Ελλάδα 82.608 Βραζιλιάνοι, (Τράπεζα της Ελλάδος). Αντίστοιχα, τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία, για το 2018, του Υπουργείου Τουρισμού της Βραζιλίας αναφέρουν ότι την χώρα μας επισκέφθηκαν 66.185 Βραζιλιάνοι τουρίστες. Αξίζει να παρατηρηθεί ότι λόγω μη ύπαρξης απευθείας αεροπορικής σύνδεσης, οι Βραζιλιάνοι επισκέπτονται την Ελλάδα, μέσω άλλων ευρωπαϊκών χωρών και συνδυαστικά με την επίσκεψή τους σε αυτές. Τα κυριότερα ευρωπαϊκά αεροδρόμια που εξυπηρετούν transit επισκέπτες από και προς Βραζιλία είναι του Λονδίνου, Φρανκφούρτης, Ζυρίχης, Παρισίων, Άμστερνταμ, Κωνσταντινούπολης και μέσω Λισσαβώνας και Μαδρίτης. Η πορτογαλική αεροπορική εταιρεία TAP αποτελεί την ευρωπαϊκή εταιρεία με τις περισσότερες πτήσεις από και προς Βραζιλία. Επίσης σημαντική διακίνηση επιβατών transit γίνεται μέσω του αεροδρομίου του Dubai. Τα βραζιλιανά τουριστικά πρακτορεία που διοργανώνουν πακέτα προς την χώρα μας, θεωρούν ότι ο αριθμός των 65 χιλ. Βραζιλιάνων τουριστών στην Ελλάδα αποδίδει την πραγματικότητα στην οποία κινείται το τουριστικό ρεύμα.

⁶ <https://www.bankofgreece.gr/statistika/ekswterikos-tomeas/isozygio-plhrwmwn/taksidiwtikes-yphresies>

⁷ <https://www.unwto.org/tourism-statistics/key-tourism-statistics>

Πίνακας 23: Πληρωμές της Ελλάδας στη Βραζιλία

	2024		2023		Μεταβολή στην αξία
	Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	
Υπηρεσίες με βάση την κωδικοποίηση ΕΒΟΡS 2010 ή ΒΡΜ6					
Υπηρεσίες συντήρησης και επισκευής που δεν περιλαμβάνονται αλλού	18	18,4%	20	19,2%	-10,0%
Ταξιδιωτικό	N/A	N/A	2	1,9%	N/A
Θαλάσσιες μεταφορές	51	52,0%	57	54,8%	-10,5%
Λοιπές μεταφορές	16	16,3%	19	18,3%	-15,8%
Ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές	3	3,1%	4	3,8%	-25,0%
Υπηρεσίες δημοσίου	1	1,0%	1	1,0%	0,0%
Σύνολο	98	100%	104	100,0%	-5,8%

Πηγές: Τράπεζα της Ελλάδος

Κυριότερες πληρωμές της Ελλάδας για υπηρεσίες της Βραζιλίας το 2024 είναι α) οι θαλάσσιες μεταφορές με 52% του συνόλου, β) οι υπηρεσίες συντήρησης και επισκευής με 18,4%, γ) οι λοιπές μεταφορές με 16,3%.

2.2 Άμεσες επενδύσεις

2.2.1 Επενδύσεις της Ελλάδας στη Βραζιλία

Πίνακας 24: Επενδύσεις της Ελλάδας στη Βραζιλία

	2019	2020	2021	2022	2023
Ροές	0	0	0	0	0
Απόθεμα	1	2	2	2	2

Πηγές: Τράπεζα της Ελλάδος σε εκ. ευρώ⁸

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, το απόθεμα του ελληνικού επενδυμένου κεφαλαίου στη Βραζιλία ανήλθε το 2023 σε 2 εκ. ευρώ. Αντίστοιχα τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Βραζιλίας, το απόθεμα του ελληνικού επενδυμένου κεφαλαίου στην χώρα ανήλθε σε 15 εκ. δολάρια το 2022, ενώ στον κατάλογο με τις ξένες εγκατεστημένες εταιρείες στην χώρα καταγράφει 6 τουλάχιστον εταιρείες στις οποίες η ιδιοκτησία ή τουλάχιστον το 10% του μετοχικού κεφαλαίου είναι ελληνικών συμφερόντων. Οι κυριότερες επενδύσεις είναι:

Η εταιρεία παραγωγής τιμέντου και έτοιμου σκυροδέματος “Τιτάν Α.Ε.” (www.titan.gr) η οποία, το 2016, μέσω κοινοπραξίας απαρτιζόμενης από την “Τιτάν Α.Ε./Sarkis group”[1] (94% ιδιοκτησίας Τιτάν) και του βραζιλιάνικου ομίλου “Dias Branco Group” (https://mdiasbranco.com.br), εξαγόρασαν την βραζιλιανή βιομηχανία τιμέντου

⁸ <https://www.bankofgreece.gr/statistika/ekswterikos-tomeas/ameses-ependyseis/apothemata>

“Cimento Apodi” (www.cimentoapodi.com.br), (50%-50% ιδιοκτησία) οποία εδρεύει στην πολιτεία Ceará, έναντι τιμήματος 100 εκ. δολαρίων. Το 2019, η Τιτάν προέβη στην εξαγορά του 6% του “οχήματος” Τιτάν Α.Ε./Sarkis group, ελέγχοντας πλέον συνολικά το 50% της “Cimento Apodi”. Η “Cimento Apodi” είχε στην ιδιοκτησία της μία μοντέρνα μονάδα παραγωγής τσιμέντου στην πόλη Quixeré και μία αντίστοιχη στον λιμένα Pecém στην βορειοανατολική Βραζιλία με δυνατότητα συνολικής παραγωγής 2 εκατομμύρια τόνους τσιμέντου ανά έτος, ενώ διαθέτει παρουσία σε 12 βραζιλιάνικες πολιτείες. Η “Dias Branco Group” ιδρύθηκε το 1951 και είναι ηγέτιδα δύναμη στην παραγωγή και διανομή μπισκότων και ζυμαρικών στη Βραζιλία, επενδύοντας συγχρόνως στις αγορές ακίνητης περιουσίας, ξενοδοχείων και τσιμέντου. Η δε “Sarkis group” είναι ένας βραζιλιάνικος όμιλος που επενδύει σε ακίνητη περιουσία, καθώς και σε κατασκευαστικές αγορές και τσιμεντοβιομηχανίες. Διά της εν λόγω επενδύσεως, η ελληνική εταιρεία διεύρυνε την επιχειρηματική της δράση διεθνώς, επενδύοντας σε μία πολλά υποσχόμενη αγορά με ιδιαίτερη δυναμική, συμπράττοντας μάλιστα με αξιόλογους τοπικούς εταίρους που γνωρίζουν σε βάθος την τοπική αγορά τσιμέντου.

Η ναυτιλιακή εταιρεία Navios Maritime Holdings Inc. διαθέτει την εταιρεία «Hidronave South America», (<https://www.navioslogistics.com>) η οποία δραστηριοποιείται στις ποτάμιες μεταφορές μεταξύ της Παραγουάης και της βραζιλιανής Πολιτείας του Παρανά. Η εταιρεία διαθέτει άνω των 25 ρυμουλκών και 300 φορτηγίδες, με τερματικούς σταθμούς στο Cáceres (Βραζιλία), Nova Palmira (Ουρουγουάη) και Asunción (Παραγουάη) και μεταφέρει περισσότερα από 3 εκατομμύρια τόνους ετησίως ξηρού φορτίου (δημητριακά, σόγια, σιτάρι, ασβεστόλιθο κλπ), υγρού φορτίου (υδρογονάνθρακες όπως αργό πετρέλαιο, πετρέλαιο εσωτερικής καύσης, μαζούτ κ.α) και υγροποιημένου φορτίου (υγροποιημένο αέριο πετρελαίου ή LPG). Επίσης, έχει 20ετή συνεργασία παροχής λιμενικών υπηρεσιών και διακίνησης με την μεγάλη βραζιλιανή μεταλλευτική εταιρεία «Vale International SA» για μεταφόρτωση και αποθήκευση τουλάχιστον 4 εκατομμυρίων τόνων σιδηρομεταλλευμάτων ετησίως, ενώ το 2021 υπέγραψε συμβόλαιο με την επίσης βραζιλιανή εταιρεία εξόρυξης «Vetorial Mineração», για μεταφορά 1,5 εκατομμυρίων τόνων σιδηρομεταλλεύματος μέσω του τερματικού σταθμού της στο Nueva Palmira της Ουρουγουάης. Τέλος, διαθέτει συμβόλαια ναύλωσης πλοίων (τάνκερ) για μεταφορά πετρελαίου της βραζιλιανής κρατικής εταιρείας πετρελαίου «Petrobras».

Ο όμιλος «Tsakos Group» ίδρυσε, το 2012, τη βραζιλιανή θυγατρική εταιρεία «Tsakos Brasil Companhia de Navegacao S.A» με έδρα στο Ρίο ντε Τζανέιρο, η οποία διαθέτει συμβόλαια ναύλωσης πλοίων (4 τάνκερ) για μεταφορά υγρού φορτίου της Βραζιλιανής κρατικής εταιρείας πετρελαίου “Petrobras”.

Η εταιρεία Drydel Maritime Chartering S.A. που δραστηριοποιείται στις ναυτιλιακές μεταφορές αγροτικών προϊόντων ξηρού φορτίου (σόγια, ρύζι, ζάχαρη) η οποία έχει γραφείο αντιπροσώπευσης σε Σάο Πάολο.

Η Upstream εταιρεία στον τομέα της ανάπτυξης και υποστήριξης λογισμικού, έχει ιδρύσει την Upstream Brasil Promoções Comerciais (<https://www.upstreamsystems.com>) και διαθέτει 2 γραφεία αντιπροσώπευσης σε Ρίο ντε Τζανέιρο και Σάο Πάολο.

Η εταιρεία διαχείρισης ακίνητης περιουσίας «Ellandis», μέλος του ομίλου εταιρειών «Libra Group» (όμιλος Λογοθέτη, www.libra.com) σε κοινοπραξία με την αμερικανική εταιρεία «Hyatt Hotel Corporation» έχει αναλάβει την ανέγερση 9 ξενοδοχείων με την ονομασία «Hyatt Place» στη Βραζιλία.

Η εταιρεία καλλυντικών «KORRES» δραστηριοποιείται στην εμπορία και διανομή των προϊόντων της στην Βραζιλία μέσω ηλεκτρονικού καταστήματος πωλήσεων (www.shopkorres.com.br).

Η εταιρεία εκμετάλλευσης ακινήτων «Blueground» επένδυσε, στις αρχές 2022, κεφάλαια ύψους 14 εκατ. δολ, στη βραζιλιανή εταιρεία ενοικίασης ακινήτων «Tabas», κίνηση που της επέτρεψε να εισέλθει στην αγορά της Λατινικής Αμερικής.

Άλλες εταιρείες ελληνικών συμφερόντων στη Βραζιλία δραστηριοποιούνται στους τομείς τροφίμων και ποτών, εστίασης και εμπορίου. Ελληνικές ναυτιλιακές εταιρείες διατηρούν επίσης γραφεία αντιπροσώπευσης στη Βραζιλία.

Πίνακας 25: Επενδύσεις της Βραζιλίας στην Ελλάδα

	2020	2021	2022	2023	2024
Απόθεμα	μη σημαντικά	μη σημαντικά	μη σημαντικά	μη σημαντικά	μη σημαντικά
Ροή	-	-	-	-	-

Πηγές: Τράπεζα της Ελλάδος, σε εκ. ευρώ⁹

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία (2024) της Τραπέζης της Ελλάδος, το απόθεμα των Ξένων Άμεσων Επενδύσεων της Βραζιλίας στην Ελλάδα και αντίστροφα ήταν στατιστικά μη σημαντικό. Στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται αντιπρόσωποι των βραζιλιανών επιχειρήσεων: Tramotina (είδη κουζίνας και μαχαιροπίρουνα), Café Iranema, Motores Weg, Grendene (ένδυση), Oakberry (αλυσίδα καταστημάτων πώλησης παγωτού) κ.α. Αντίστοιχα, η Κεντρική Τράπεζα της Βραζιλίας καταγράφει το σύνολο του βραζιλιανού επενδυμένου κεφαλαίου (απόθεμα) στην Ελλάδα, το 2024 να ανέρχεται σε 21 εκ. δολ. ΗΠΑ με την δραστηριοποίηση 19 Βραζιλιάνων επενδυτών. Το ίδιο έτος (2024) καταγράφονται, επίσης, 18 ακίνητα στη Ελλάδα με ιδιοκτήτες Βραζιλιάνους υπηκόους.

2.3 Θεσμικό πλαίσιο οικονομικής συνεργασίας Ελλάδας - Βραζιλίας

Στο πλαίσιο της οικονομικής συνεργασίας Ελλάδας Βραζιλίας έχουν υπογραφεί η κατωτέρω Συμφωνίες:

- Εμπορική Συμφωνία (Ν. 310/1976, ΦΕΚ Α 105)
- Σύμβαση Κοινωνικής Ασφάλισης (Ν. 1553/1985, ΦΕΚ Α 98)
- Τουριστική Συμφωνία (Ν. 3382/2005, ΦΕΚ Α 207) σε ισχύ από το 2006
- Συμφωνία για την Οικονομική, Επιστημονική και Τεχνολογική Συνεργασία και τη Συνεργασία σε θέματα Καινοτομίας (Ν. 3958/2011, ΦΕΚ Α 92)

⁹ <https://www.bankofgreece.gr/statistika/ekswterikos-tomeas/ameses-ependyseis/apothemata>

- Αμοιβαία Διμερής Διακρατική Συμφωνία Αναγνώρισης των Αποδεικτικών Ναυτιλιακής Ικανότητας μεταξύ Ελλάδας και Βραζιλίας, σύμφωνα με τους κανόνες του Διεθνούς Οργανισμού Ναυτιλίας (ΙΜΟ) που υπεγράφη στο Λονδίνο, στις 25.11.2019. Αναμένεται να κυρωθεί από τις δύο πλευρές εντός του 2022.
- Μνημόνιο Κατανόησης στον Τουριστικό Τομέα, υπεγράφη τον Φεβρουάριο 2022 κατά την διάρκεια της επίσκεψης του κ. Υπουργού Εξωτερικών σε Μπραζιλία.
- Συμφωνία Αεροπορικών Υπηρεσιών (Ν. 5199/2025, ΦΕΚ Α 78).

3 Συμπεράσματα – προτάσεις

3.1 Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών

Πίνακας 26: Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών

A/A	Κλάδοι ενδιαφέροντος	Ανάλυση – Αιτιολόγηση
1	Τρόφιμα/ποτά	Τομέας που εμφανίζει σταθερό ενδιαφέρον από πλευράς ελληνικών εξαγωγικών επιχειρήσεων, όπως αυτό αποτυπώνεται από τα αιτήματα υποστήριξης που δέχεται το Γραφείο Ο.Ε.Υ. Αγίου Παύλου. Ποιοτικά ελληνικά προϊόντα όπως ελαιόλαδο & ελιές, παρασκευάσματα φρούτων & λαχανικών και οίνοι, παρουσιάζουν σταθερή αύξηση τα τελευταία χρόνια στη βραζιλιάνικη αγορά.
2	Φαρμακευτικά	Πολλά υποσχόμενος κλάδος αφού αποτελεί από τις βασικές κατηγορίες εξαγωγών μας στη Βραζιλία. Ιδιαίτερα ανοδικές οι εισαγωγές φαρμακευτικών προϊόντων στη Βραζιλία τα τελευταία χρόνια. Επιπλέον η χώρα δαπανά περίπου το 9,1% του Α.Ε.Π. της στον τομέα της φροντίδας και της υγείας.
3	Τουρισμός	Ο βραζιλιάνικος εξερχόμενος τουρισμός αντιπροσωπεύει μία θετική προοπτική για την Ελλάδα, δεδομένου ότι ως επί το πλείστον αφορά ταξιδιώτες υψηλής αγοραστικής δύναμης. Η Ελλάδα είναι δημοφιλής προορισμός για τους Βραζιλιάνους και μεγάλα πρακτορεία προσφέρουν ήδη ταξίδια στη χώρα μας.
4	Ναυτιλία	Ο τομέα παρέχει σημαντικές ευκαιρίες δραστηριοποίησης και επιχειρηματικότητας. Σημαντικός αριθμός ελληνόκτητων πλοίων δραστηριοποιείται ήδη προσφέροντας υπηρεσίες μεταφοράς σε βραζιλιανές εταιρείες. Η απελευθέρωση του cabotage (αρχές 2022) ενίσχυσε περαιτέρω την παρουσία των ελληνικών ναυτιλιακών εταιρειών στη χώρα.

3.2 Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων

Πίνακας 27: Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων από τη Βραζιλία

A/A	Κλάδοι ενδιαφέροντος	Ανάλυση – Αιτιολόγηση
1	Τουρισμός	Η Ελλάδα είναι πολύ δημοφιλής προορισμός για τους Βραζιλιάνους και μεγάλα πρακτορεία προσφέρουν ήδη ταξίδια στη χώρα μας.
2	Αγορά Ακινήτων	Τα τελευταία έτη υπάρχει ενδιαφέρον για αγορά και εγκατάσταση Βραζιλιάνων σε κ-μ ΕΕ μέσω του προγράμματος (Golden Visa).

3.3 Προτάσεις δράσεων ενίσχυσης εξωστρέφειας

Υποστήριξη επιχειρηματικών αποστολών ελληνικών επιμελητηρίων και συνδέσμων επιχειρήσεων στον Άγιο Παύλο.

Διοργάνωση εκδηλώσεων γευσιγνωσίας και παρουσίασης ελληνικών οίνων σε Άγιο Παύλο και άλλες μεγάλες πόλεις της Βραζιλίας. Τοποθέτηση άρθρων στον βραζιλιάνικο τύπο και υλοποίηση ραδιοφωνικών εκπομπών σχετικά με τους ελληνικούς οίνους

Υποστήριξη συμμετοχών Enterprise Greece - άλλων ελληνικών φορέων και επιχειρήσεων σε εδώ διεθνή έκθεση τροφίμων & ποτών APAS SHOW

Υποστήριξη συμμετοχής Enterprise Greece – ελληνικών επιχειρήσεων σε διεθνή έκθεση ProWine.

3.4 Εκκρεμή ζητήματα οικονομικής/εμπορικής φύσεως

3.4.1 Εξαγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων & μελιού

Το αρχικό αίτημα εισαγωγής ελληνικών γαλακτοκομικών προϊόντων και μελιού υποβλήθηκε από την ελληνική πλευρά το 2011. Η επιθεώρηση των βραζιλιανών αρχών στην Ελλάδα διενεργήθηκε το 2015 και το τελικό (αρνητικό) πόρισμα γνωστοποιήθηκε στην ελληνική πλευρά το 2019. Το τελικό πόρισμα της βραζιλιανής πλευράς, παρά τις προηγηθείσες διορθωτικές ενέργειες και σχετικές προτάσεις της χώρας μας, διαπίστωνε ελλείψεις ελέγχους στην ποιότητα παραγωγής, έλλειψη εποπτείας από αρμόδιους φορείς καθώς και άλλες τεχνικές ελλείψεις και καλούσε την ελληνική πλευρά για επανυποβολή αιτήματος διενέργειας νέας επιθεώρησης.

Σημειώνεται ότι η βραζιλιανή πλευρά συνδέει την εξέλιξη, όχι μόνο του ελληνικού αιτήματος εισαγωγής αλλά και άλλων ευρωπαϊκών χωρών, με τις αντίστοιχες πολιτικές που εφαρμόζει η ΕΕ για εισαγωγή στο έδαφος της, καταλογίζοντας στην ευρωπαϊκή πλευρά την προβολή μη τεχνικού χαρακτήρα προσκομμάτων για την εισαγωγή βραζιλιανών γαλακτοκομικών προϊόντων. Η συζήτηση κατά το επόμενο διάστημα θα διεξάγεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο ενώ έχει υποβληθεί εκ νέου το ενδιαφέρον της ελληνικής πλευράς για εξαγωγές εν λόγω προϊόντων.

3.4.2 Παρακράτηση φόρου 6% (παλαιότερα 25%) από την Βραζιλία κατά την πληρωμή τουριστικών υπηρεσιών που παρέχονται στην Ελλάδα

Η φορολογική επιβάρυνση των εμβασμάτων για τουριστικές υπηρεσίες στο εξωτερικό που πρόκειται να παρασχεθούν σε Βραζιλιανούς τουρίστες, αποτελείται από δύο χωριστούς φόρους :

Ο πρώτος ("Φόρος Εισοδήματος Παρακρατούμενος στην Πηγή", "Imposto da Renda Retido na Fonte", IRRF), επιβάλλεται, γενικά, σε κάθε παροχή υπηρεσίας στη Βραζιλία και από τον Μάρτιο 2023 (νόμος 1453/2023) έχει μειωθεί από 25% σε 6% του κόστους της υπηρεσίας. Από το 2025 θα αυξηθεί κατά 1 μονάδα έως το 2027, τουτέστιν: 7% το 2025, 8% το 2026, 9% το 2027.

Ο δεύτερος φόρος, που ανέρχεται στο 6,38% του κόστους των τουριστικών υπηρεσιών ("Φόρος επί Οικονομικών Υπηρεσιών", "Imposto sobre Operações Financeiras", IOF), δεν αφορά άμεσα σε τουριστικές υπηρεσίες, αλλά σε κάθε περίπτωση αγοράς, από Βραζιλιανούς πολίτες, προϊόντων και υπηρεσιών στο εξωτερικό, με χρήση πιστωτικής ή χρεωστικής κάρτας.

Η κατάργηση ή μείωση του φόρου IRRF αποτελεί πάγιο αίτημα του συνδέσμου βραζιλιάνων τουριστικών πρακτόρων (ABAV) προς την Κυβέρνηση της χώρας, και αναμένεται να ενταχθεί στο πλαίσιο της γενικότερης φορολογικής μεταρρύθμισης που θα υλοποιήσει η Βραζιλία με ένταξη συστήματος ΦΠΑ, τα επόμενα έτη.

Πάντως, η θέση της βραζιλιανής πλευράς είναι ότι, ο μόνος τρόπος για να αποφευχθεί εντελώς η επιβολή φορολόγησης του συγκεκριμένου φόρου, είναι η σύναψη

διμερούς Συμφωνίας Αποφυγής Διπλής Φορολογίας μεταξύ της Βραζιλίας και της χώρας μας (Εγγραφό μας ΑΠΦ.2550/ΑΣ159/31.05.2024).

Η κατάργηση ή μείωση του φόρου IRRF αποτελεί πάγιο αίτημα του συνδέσμου Βραζιλιάνων τουριστικών πρακτόρων (ABAV) προς την Κυβέρνηση της χώρας, ενώ στις αρχές του φετινού έτους (2022) υπήρξε δέσμευση για μείωση του χωρίς όμως τελικά να πραγματοποιηθεί.

Σημειώνεται ότι χώρες όπως η Τουρκία, Ισπανία, Ιταλία, Πορτογαλία, έχουν υπογράψει Συμφωνία Αποφυγής Διπλής Φορολογίας. Στο σύνδεσμο του Υπουργείου Εξωτερικών της Βραζιλίας (<https://www.gov.br/receitafederal/pt-br/acesso-a-informacao/legislacao/acordos-internacionais/acordos-para-evitar-a-dupla-tributacao/acordos-para-evitar-a-dupla-tributacao>) αναφέρονται όλες οι χώρες με τις οποίες η Βραζιλία έχει υπογράψει αντίστοιχη συμφωνία. Οι οικονομικές σχέσεις των τριών πρώτων χωρών (Ισπανία, Ιταλία, Πορτογαλία) με την Βραζιλία είναι μακροχρόνιες και ιδιαίτερα σημαντικές, ενώ κάποιες από αυτές διαθέτουν μεγάλες κοινότητες ομογενών (Πορτογαλία, Ιταλία).

3.5 Προτάσεις ενίσχυσης διμερούς θεσμικού πλαισίου

Η υπογραφή Σύμβασης Αποφυγής Διπλής Φορολόγησης μεταξύ Ελλάδας και Βραζιλίας, έχει τεθεί, υπό διερεύνηση, από τις αρμόδιες αρχές της χώρας μας για το κατά πόσο θα ήταν επωφελής. Η αρμόδια Υπηρεσία σύνταξης και επεξεργασίας κειμένου Σύμβασης, είναι η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων- ΑΑΔΕ (Τμήμα Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων) καθώς και η Γενική Γραμματεία Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών. Πέρα από τα οφέλη που θα επιφέρει στο τουριστικό τομέα, η υπογραφή τέτοιου είδους Σύμβασης, είναι θέμα ευρύτερου οικονομικού και επιχειρηματικού ενδιαφέροντος από ελληνικής πλευράς, το οποίο δεν φαίνεται να υπάρχει από άλλους τομείς και κλάδους. Τονίζεται η ιδιαίτερη βαρύτητα του τομέα των ναυτιλιακών μεταφορών, η οποία θα πρέπει να προσμετρηθεί σε ενδεχόμενη απόφαση σύναψης συμφωνίας αποφυγής διπλής φορολογίας μεταξύ Ελλάδας-Βραζιλίας.

4 Παράρτημα

4.1 Αναλυτικά στατιστικά στοιχεία

4.1.1 Ελληνικές εξαγωγές στη Βραζιλία (μεγάλες κατηγορίες σε 2ψήφια συνδυασμένη ονοματολογία NC2)

2ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας	2024		2023		Μεταβολή στην αξία
	Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	
08 ΚΑΡΠΟΙ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΑ ΒΡΩΣΙΜΑ, ΦΛΟΥΔΕΣ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ Ή ΠΕΠΟΝΙΩΝ	22.440.149	31,5%	6.770.609	13,2%	231,4%
84 ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΕΣ, ΛΕΒΗΤΕΣ, ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΠΡΟΪΟΝΤΑ. ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ	10.283.813	14,4%	7.543.565	14,7%	36,3%
99 Εμπιστευτικά προϊόντα	5.015.688	7,0%	4.423.219	8,6%	13,4%
30 ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	4.394.543	6,2%	4.961.945	9,7%	-11,4%
90 ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ Ή ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ, ΜΕΤΡΗΣΗΣ, ΕΛΕΓΧΟΥ Ή ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ. ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ. ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ	3.842.189	5,4%	2.418.373	4,7%	58,9%
82 ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ, ΕΙΔΗ ΜΑΧΑΙΡΟΠΟΙΙΑΣ, ΚΟΥΤΑΛΙΑ ΚΑΙ ΠΙΡΟΥΝΙΑ, ΑΠΟ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ. ΜΕΡΗ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΑΥΤΩΝ, ΑΠΟ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	3.422.491	4,8%	3.219.093	6,3%	6,3%
15 ΛΙΠΗ ΚΑΙ ΛΑΔΙΑ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΑΣΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΛΙΠΗ ΒΡΩΣΙΜΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΑ. ΚΕΡΙΑ ΖΩΙΚΗΣ Ή ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	2.463.257	3,5%	2.671.057	5,2%	-7,8%
20 ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ, ΚΑΡΠΩΝ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΩΝ Ή ΑΛΛΩΝ ΜΕΡΩΝ ΦΥΤΩΝ	2.371.946	3,3%	1.745.164	3,4%	35,9%
27 ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΟΡΥΚΤΑ ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΑΞΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΑΣΦΑΛΤΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ. ΚΕΡΙΑ ΟΡΥΚΤΑ	2.255.759	3,2%	2.744.723	5,4%	-17,8%
39 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΥΛΕΣ	1.946.927	2,7%	3.011.837	5,9%	-35,4%
68 ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΠΕΤΡΕΣ, ΓΥΦΟ, ΤΣΙΜΕΝΤΟ, ΑΜΙΑΝΤΟ, ΜΑΡΜΑΡΥΓΙΑ Ή ΑΝΑΛΟΓΕΣ ΥΛΕΣ	1.861.297	2,6%	1.488.446	2,9%	25,0%
33 ΑΙΘΕΡΙΑ ΕΛΑΙΑ ΚΑΙ ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΡΩΜΑΤΟΠΟΙΙΑΣ Ή ΚΑΛΛΩΠΙΣΜΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ ΚΑΙ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	1.786.369	2,5%	512.098	1,0%	248,8%
25 ΑΛΑΤΙ. ΘΕΙΟ. ΓΑΙΕΣ ΚΑΙ ΠΕΤΡΕΣ. ΓΥΦΟΣ, ΑΣΒΕΣΤΗΣ ΚΑΙ ΤΣΙΜΕΝΤΑ	1.437.458	2,0%	1.529.566	3,0%	-6,0%
76 ΑΡΓΙΛΙΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΡΓΙΛΙΟ	1.408.290	2,0%	2.386.007	4,7%	-41,0%

2ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας	2024		2023		Μεταβολή στην αξία
	Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	
32 ΔΕΨΙΚΑ ΚΑΙ ΒΑΦΙΚΑ ΕΚΧΥΛΙΣΜΑΤΑ. ΤΑΝΝΙΝΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΤΟΥΣ. ΧΡΩΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ, ΧΡΩΜΑΤΑ ΕΠΙΧΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΒΕΡΝΙΚΙΑ. ΜΑΣΤΙΧΕΣ (ΣΤΟΚΟΙ). ΜΕΛΑΝΙΑ	1.198.616	1,7%	979.341	1,9%	22,4%
85 ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΗΧΟΥ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΗΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ, ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΑΥΤΩΝ	876.448	1,2%	1.102.105	2,1%	-20,5%
28 ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ. ΕΝΩΣΕΙΣ ΑΝΟΡΓΑΝΕΣ Ή ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΙΜΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ, ΤΩΝ ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, ΤΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΤΩΝ ΣΠΑΝΙΩΝ ΓΑΙΩΝ Ή ΤΩΝ ΙΣΟΤΟΠΩΝ	743.979	1,0%	377.005	0,7%	97,3%
38 ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ	533.314	0,7%	570.368	1,1%	-6,5%
73 ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟ, ΣΙΔΗΡΟ Ή ΧΑΛΥΒΑ	513.361	0,7%	116.886	0,2%	339,2%
24 ΚΑΠΝΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΤΑ ΚΑΠΝΟΥ	347.270	0,5%	N/A	N/A	N/A
40 ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	304.927	0,4%	144.454	0,3%	111,1%
44 ΞΥΛΕΙΑ, ΞΥΛΟΚΑΡΒΟΥΝΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΞΥΛΟ	287.462	0,4%	291.647	0,6%	-1,4%
49 ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΚΔΟΤΙΚΩΝ ΟΙΚΩΝ, ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ Ή ΑΛΛΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΠΟΥ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΙΣ ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ. ΚΕΙΜΕΝΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ Ή ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑ	267.492	0,4%	315.073	0,6%	-15,1%
54 ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ Ή ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΙΝΕΣ, ΣΥΝΕΧΕΙΣ	174.056	0,2%	216.146	0,4%	-19,5%
62 ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΑΛΛΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΛΕΚΤΑ	167.962	0,2%	102.422	0,2%	64,0%
31 ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ	120.489	0,2%	57.120	0,1%	110,9%
22 ΠΟΤΑ, ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΥΓΡΑ ΚΑΙ ΞΙΔΙ	116.579	0,2%	265.650	0,5%	-56,1%
19 ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ, ΤΑ ΑΛΕΥΡΙΑ, ΤΑ ΑΜΥΛΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ Ή ΤΟ ΓΑΛΛ. ΕΙΔΗ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ	84.100	0,1%	38.787	0,1%	116,8%
56 ΒΑΤΕΣ, ΠΙΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΜΗ ΥΦΑΣΜΕΝΑ. ΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ. ΣΠΑΓΚΟΙ, ΣΧΟΙΝΙΑ ΚΑΙ ΧΟΝΤΡΑ ΣΧΟΙΝΙΑ. ΕΙΔΗ ΣΧΟΙΝΟΠΟΙΙΑΣ	82.030	0,1%	67.019	0,1%	22,4%
48 ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΝΙΑ. ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΥΤΤΑΡΙΝΗ, ΧΑΡΤΙ Ή ΧΑΡΤΟΝΙ	60.211	0,1%	8.385	0,0%	618,1%
97 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΕΧΝΗΣ, ΣΥΛΛΟΓΩΝ Ή ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ	59.750	0,1%	220	0,0%	27059,1%

2ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας	2024		2023		Μεταβολή στην αξία
	Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	
64 ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ, ΓΚΕΤΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΑ ΕΙΔΗ. ΜΕΡΗ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΑΥΤΩΝ	58.750	0,1%	66.509	0,1%	-11,7%
29 ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	58.617	0,1%	47.964	0,1%	22,2%
58 ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ. ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΦΟΥΝΤΩΤΕΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΕΣ. ΔΑΝΤΕΛΕΣ. ΕΙΔΗ ΕΠΙΣΤΡΩΣΗΣ. ΕΙΔΗ ΤΑΙΝΙΟΠΛΕΚΤΙΚΗΣ. ΚΕΝΤΗΜΑΤΑ	44.397	0,1%	73.502	0,1%	-39,6%
71 ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙΑ ΦΥΣΙΚΑ Ή ΑΠΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ, ΠΟΛΥΤΙΜΕΣ ΚΑΙ ΗΜΙΠΟΛΥΤΙΜΕΣ ΠΕΤΡΕΣ Ή ΠΑΡΟΜΟΙΑ, ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΜΕΤΑΛΛΑ, ΜΕΤΑΛΛΑ ΕΠΙΣΤΡΩΜΕΝΑ ΜΕ ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΜΕΤΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΛΕΣ ΑΥΤΕΣ. ΑΠΟΜΙΜΗΣΕΙΣ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ. ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ	40.266	0,1%	20.447	0,0%	96,9%
61 ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΠΛΕΚΤΑ	36.483	0,1%	40.969	0,1%	-10,9%
ΕΠΙΠΛΑ, ΕΠΙΠΛΑ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΑ. ΕΙΔΗ ΚΛΙΝΟΣΤΡΩΜΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑ Ή ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΛΛΟΥ. ΛΑΜΠΕΣ-ΡΕΚΛΑΜΕΣ, ΦΩΤΕΙΝΑ ΣΗΜΑΤΑ, ΦΩΤΕΙΝΕΣ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΕΙΔΗ. ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	31.076	0,0%	41.840	0,1%	-25,7%
42 ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ. ΕΙΔΗ ΣΕΛΟΠΟΙΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΖΩΑ. ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΔΙΟΥ, ΣΑΚΙΔΙΑ ΧΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ. ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΕΝΤΕΡΑ	29.197	0,0%	23.389	0,0%	24,8%
09 ΚΑΦΕΣ, ΤΣΑΙ, ΜΑΤΕ ΚΑΙ ΜΠΑΧΑΡΙΚΑ	28.371	0,0%	593.686	1,2%	-95,2%
60 ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΠΛΕΚΤΑ	21.415	0,0%	50.447	0,1%	-57,5%
13 ΓΟΜΕΣ, ΡΗΤΙΝΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΧΥΜΟΙ ΚΑΙ ΕΚΧΥΛΙΣΜΑΤΑ ΦΥΤΙΚΑ	18.942	0,0%	84.520	0,2%	-77,6%
34 ΣΑΠΟΥΝΙΑ, ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΠΛΥΣΙΜΟ (ΑΛΙΣΙΒΕΣ), ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ, ΚΕΡΙΑ ΤΕΧΝΗΤΑ, ΚΕΡΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ, ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ, ΚΕΡΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΕΙΔΗ, ΠΑΣΤΕΣ ΓΙΑ ΠΡΟΠΛΑΣΜΑΤΑ, ΚΕΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΔΟΝΤΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΔΟΝΤΟΤΕΧΝΙΚΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΓΥΨΟ	18.471	0,0%	11.240	0,0%	64,3%
21 ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	16.416	0,0%	7.786	0,0%	110,8%
18 ΚΑΚΑΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΑΥΤΟΥ	11.542	0,0%	73.000	0,1%	-84,2%
63 ΑΛΛΑ ΕΤΟΙΜΑ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΙΔΗ. ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ. ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΑ ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ	9.742	0,0%	10.969	0,0%	-11,2%

2ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας	2024		2023		Μεταβολή στην αξία
	Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	
ΑΛΛΑ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΑ ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΡΑΚΗ					
57 ΤΑΠΗΤΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΑΠΕΔΟΥ ΑΠΟ ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	7.155	0,0%	N/A	N/A	N/A
95 ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΝΗΛΙΚΕΣ, ΕΙΔΗ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗΣ Ή ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ. ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ	6.313	0,0%	7.201	0,0%	-12,3%
74 ΧΑΛΚΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΑΛΚΟ	5.486	0,0%	1.385	0,0%	296,1%
83 ΔΙΑΦΟΡΑ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	5.485	0,0%	726	0,0%	655,5%
70 ΓΥΑΛΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΓΥΑΛΙ	3.014	0,0%	5.297	0,0%	-43,1%
79 ΨΕΥΔΑΡΓΥΡΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΨΕΥΔΑΡΓΥΡΟ	2.941	0,0%	N/A	N/A	N/A
87 ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ, ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ, ΠΟΔΗΛΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΧΕΡΣΑΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ	2.570	0,0%	3.401	0,0%	-24,4%
65 ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΣ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ	2.266	0,0%	2.483	0,0%	-8,7%
93 ΟΠΛΑ, ΠΥΡΟΜΑΧΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ	1.328	0,0%	4.723	0,0%	-71,9%
66 ΟΜΠΡΕΛΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΡΟΧΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΗΛΙΟ, ΡΑΒΔΟΙ (ΜΠΑΣΤΟΥΝΙΑ), ΡΑΒΔΟΙ-ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ, ΜΑΣΤΙΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ	880	0,0%	1.195	0,0%	-26,4%
91 ΩΡΟΛΟΓΟΠΟΙΙΑ	782	0,0%	N/A	N/A	N/A
ΣΠΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΡΠΟΙ ΕΛΛΙΩΔΕΙΣ. ΣΠΕΡΜΑΤΑ, ΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΚΑΡΠΟΙ. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΦΥΤΑ. ΑΧΥΡΑ ΚΑΙ ΧΟΡΤΟΝΟΜΕΣ	700	0,0%	N/A	N/A	N/A
59 ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΜΠΟΤΙΣΜΕΝΑ, ΕΠΙΧΡΙΣΜΕΝΑ, ΕΠΙΚΑΛΥΜΜΕΝΑ Ή ΜΕ ΑΠΑΝΩΤΕΣ ΣΤΡΩΣΕΙΣ. ΕΙΔΗ ΓΙΑ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	626	0,0%	5.794	0,0%	-89,2%
89 ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΚΑΙ ΠΟΤΑΜΙΑ ΝΑΥΣΙΠΛΟΪΑ	603	0,0%	N/A	N/A	N/A
92 ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ. ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΑΥΤΩΝ	442	0,0%	2.808	0,0%	-84,3%
ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΣΠΑΡΤΟΠΛΕΚΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΑΛΑΘΟΠΟΙΙΑΣ	304	0,0%	N/A	N/A	N/A
69 ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΕΡΑΜΕΥΤΙΚΗΣ	240	0,0%	67	0,0%	258,2%
96 ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ	94	0,0%	4.896	0,0%	-98,1%
Σύνολο	71.333.136	100,0%	51.299.162	100,0%	39,1%

4.1.2 Ελληνικές εισαγωγές από τη Βραζιλία (μεγάλες κατηγορίες σε 2ψήφια συνδιασμένη ονοματολογία NC2)

2ψήφιο κεφάλαιο συνδιασμένης ονοματολογίας	2024		2023		Μεταβολή στην αξία
	Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	
ΚΑΦΕΣ, ΤΣΑΙ, ΜΑΤΕ ΚΑΙ ΜΠΑΧΑΡΙΚΑ	104.456.386	31,2%	90.687.495	27,1%	15,2%
ΣΠΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΡΠΟΙ ΕΛΑΙΩΔΕΙΣ. ΣΠΕΡΜΑΤΑ, ΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΚΑΡΠΟΙ. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΦΥΤΑ. ΑΧΥΡΑ ΚΑΙ ΧΟΡΤΟΝΟΜΕΣ	50.142.607	15,0%	64.056.828	19,1%	-21,7%
ΚΑΠΝΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΤΑ ΚΑΠΝΟΥ	48.652.250	14,5%	57.490.484	17,2%	-15,4%
ΠΟΛΤΟΙ ΑΠΟ ΞΥΛΟ Ή ΑΠΟ ΑΛΛΕΣ ΚΥΤΤΑΡΙΝΙΚΕΣ ΙΝΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ. ΧΑΡΤΙ Η ΧΑΡΤΟΝΙ ΓΙΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ(ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ)	41.228.439	12,3%	31.450.568	9,4%	31,1%
ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ, ΣΚΟΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΕΦΡΕΣ	31.828.850	9,5%	33.167.176	9,9%	-4,0%
ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ. ΤΡΟΦΕΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΕΣ ΓΙΑ ΖΩΑ	12.576.483	3,8%	1.392.636	0,4%	803,1%
ΑΡΓΙΛΙΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΡΓΙΛΙΟ	7.017.885	2,1%	76.030	0,0%	9130,4%
ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΕΣ, ΛΕΒΗΤΕΣ, ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΝΟΗΣΕΙΣ. ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ	6.652.680	2,0%	8.369.331	2,5%	-20,5%
ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ	4.289.922	1,3%	3.395.723	1,0%	26,3%
ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΝΙΑ. ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΥΤΤΑΡΙΝΗ, ΧΑΡΤΙ Ή ΧΑΡΤΟΝΙ	4.062.866	1,2%	3.370.449	1,0%	20,5%
ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ, ΚΑΡΠΩΝ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΩΝ Ή ΑΛΛΩΝ ΜΕΡΩΝ ΦΥΤΩΝ	4.021.603	1,2%	4.315.794	1,3%	-6,8%
ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ, ΓΚΕΤΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΑ ΕΙΔΗ. ΜΕΡΗ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΑΥΤΩΝ	2.982.130	0,9%	3.301.936	1,0%	-9,7%
ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΗΧΟΥ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΗΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ, ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΑΥΤΩΝ	2.122.462	0,6%	1.673.315	0,5%	26,8%
ΠΟΤΑ, ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΥΓΡΑ ΚΑΙ ΞΙΔΙ	1.989.372	0,6%	6.889.003	2,1%	-71,1%
ΞΥΛΕΙΑ, ΞΥΛΟΚΑΡΒΟΥΝΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΞΥΛΟ	1.484.650	0,4%	1.614.058	0,5%	-8,0%
ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	1.136.573	0,3%	904.098	0,3%	25,7%
ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	1.025.121	0,3%	587.017	0,2%	74,6%
ΧΑΛΚΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΑΛΚΟ	967.721	0,3%	797.594	0,2%	21,3%
ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ, ΕΙΔΗ ΜΑΧΑΙΡΟΠΟΙΙΑΣ, ΚΟΥΤΑΛΙΑ ΚΑΙ ΠΙΡΟΥΝΙΑ, ΑΠΟ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ. ΜΕΡΗ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΑΥΤΩΝ, ΑΠΟ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	750.371	0,2%	632.013	0,2%	18,7%
ΜΟΛΥΒΔΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΜΟΛΥΒΔΟ	679.434	0,2%	N/A	N/A	N/A
ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΥΛΕΣ	568.890	0,2%	1.271.120	0,4%	-55,2%

2ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας	2024		2023		Μεταβολή στην αξία
	Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	
Εμπιστευτικά προϊόντα	558.390	0,2%	491.623	0,1%	13,6%
ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	542.468	0,2%	675.301	0,2%	-19,7%
ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ Ή ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ, ΜΕΤΡΗΣΗΣ, ΕΛΕΓΧΟΥ Ή ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ. ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ. ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ	442.998	0,1%	494.314	0,1%	-10,4%
ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΕΡΑΜΕΥΤΙΚΗΣ	429.449	0,1%	563.233	0,2%	-23,8%
ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟ, ΣΙΔΗΡΟ Ή ΧΑΛΥΒΑ	426.231	0,1%	743.477	0,2%	-42,7%
ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟΣ, ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	365.319	0,1%	299.085	0,1%	22,1%
ΕΠΙΠΛΑ, ΕΠΙΠΛΑ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΑ. ΕΙΔΗ ΚΛΙΝΟΣΤΡΩΜΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑ Ή ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΛΛΟΥ. ΛΑΜΠΕΣ- ΡΕΚΛΑΜΕΣ, ΦΩΤΕΙΝΑ ΣΗΜΑΤΑ, ΦΩΤΕΙΝΕΣ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΕΙΔΗ. ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	356.461	0,1%	503.544	0,2%	-29,2%
ΚΡΕΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΠΡΟΪΟΝΤΑ ΣΦΑΓΙΩΝ, ΒΡΩΣΙΜΑ	329.429	0,1%	388.359	0,1%	-15,2%
ΛΙΠΗ ΚΑΙ ΛΑΔΙΑ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΑΣΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΛΙΠΗ ΒΡΩΣΙΜΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΑ. ΚΕΡΙΑ ΖΩΙΚΗΣ Ή ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	277.583	0,1%	182.427	0,1%	52,2%
ΑΙΘΕΡΙΑ ΕΛΑΙΑ ΚΑΙ ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΡΩΜΑΤΟΠΟΙΙΑΣ Ή ΚΑΛΛΩΠΙΣΜΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ ΚΑΙ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	260.189	0,1%	110.779	0,0%	134,9%
ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΠΕΤΡΕΣ, ΓΥΦΟ, ΤΣΙΜΕΝΤΟ, ΑΜΙΑΝΤΟ, ΜΑΡΜΑΡΥΓΙΑ Ή ΑΝΑΛΟΓΕΣ ΥΛΕΣ	258.300	0,1%	284.196	0,1%	-9,1%
ΓΥΑΛΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΓΥΑΛΙ	214.487	0,1%	198.168	0,1%	8,2%
ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΠΛΕΚΤΑ	210.460	0,1%	267.970	0,1%	-21,5%
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ, ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ, ΠΟΔΗΛΑΤΑ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΧΕΡΣΑΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ	161.850	0,0%	106.299	0,0%	52,3%
ΖΑΧΑΡΑ ΚΑΙ ΖΑΧΑΡΩΔΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	160.075	0,0%	1.767.196	0,5%	-90,9%
ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙΑ ΦΥΣΙΚΑ Ή ΑΠΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ, ΠΟΛΥΤΙΜΕΣ ΚΑΙ ΗΜΙΠΟΛΥΤΙΜΕΣ ΠΕΤΡΕΣ Ή ΠΑΡΟΜΟΙΑ, ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΜΕΤΑΛΛΑ, ΜΕΤΑΛΛΑ ΕΠΙΣΤΡΩΜΕΝΑ ΜΕ ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΜΕΤΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΛΕΣ ΑΥΤΕΣ. ΑΠΟΜΙΜΗΣΕΙΣ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ. ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ	158.534	0,0%	212.510	0,1%	-25,4%
ΆΛΛΑ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ. ΚΕΡΑΜΟΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΕΣ ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ. ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΛΕΣ ΑΥΤΕΣ	114.081	0,0%	N/A	N/A	N/A
ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΚΡΕΑΤΩΝ, ΨΑΡΙΩΝ Ή ΜΑΛΑΚΟΣΤΡΑΚΩΝ, ΜΑΛΑΚΙΩΝ ΆΛΛΩΝ ΑΣΠΟΝΔΥΛΩΝ ΥΔΡΟΒΙΩΝ	107.424	0,0%	N/A	N/A	N/A
ΒΑΜΒΑΚΙ	75.050	0,0%	31.488	0,0%	138,3%

2ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας	2024		2023		Μεταβολή στην αξία
	Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	
ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΑΛΛΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΛΕΚΤΑ	52.588	0,0%	28.638	0,0%	83,6%
ΔΕΨΙΚΑ ΚΑΙ ΒΑΦΙΚΑ ΕΚΧΥΛΙΣΜΑΤΑ. ΤΑΝΝΙΝΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΤΟΥΣ. ΧΡΩΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ, ΧΡΩΜΑΤΑ ΕΠΙΧΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΒΕΡΝΙΚΙΑ. ΜΑΣΤΙΧΕΣ (ΣΤΟΚΟΙ). ΜΕΛΑΝΙΑ	48.558	0,0%	15.667	0,0%	209,9%
ΚΑΡΠΟΙ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΑ ΒΡΩΣΙΜΑ, ΦΛΟΥΔΕΣ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ Ή ΠΕΠΟΝΙΩΝ	41.433	0,0%	93.510	0,0%	-55,7%
ΛΑΧΑΝΙΚΑ, ΦΥΤΑ, ΡΙΖΕΣ ΚΑΙ ΚΟΝΔΥΛΟΙ, ΒΡΩΣΙΜΑ	40.097	0,0%	N/A	N/A	N/A
ΒΑΤΕΣ, ΠΙΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΜΗ ΥΦΑΣΜΕΝΑ. ΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ. ΣΠΑΓΚΟΙ, ΣΧΟΙΝΙΑ ΚΑΙ ΧΟΝΤΡΑ ΣΧΟΙΝΙΑ. ΕΙΔΗ ΣΧΟΙΝΟΠΟΙΙΑΣ	39.168	0,0%	13.589	0,0%	188,2%
ΑΛΑΤΙ. ΘΕΙΟ. ΓΑΙΕΣ ΚΑΙ ΠΕΤΡΕΣ. ΓΥΨΟΣ, ΑΣΒΕΣΤΗΣ ΚΑΙ ΤΣΙΜΕΝΤΑ	37.471	0,0%	32.022	0,0%	17,0%
ΔΕΡΜΑΤΑ (ΑΛΛΑ ΑΠΟ ΤΑ ΓΟΥΝΟΔΕΡΜΑΤΑ)	31.559	0,0%	2.300	0,0%	1272,1%
ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ	25.010	0,0%	11.746	0,0%	112,9%
ΑΛΛΑ ΕΤΟΙΜΑ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΙΔΗ. ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ. ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΑ ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΑ ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΡΑΚΗ	21.330	0,0%	21.103	0,0%	1,1%
ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ. ΕΙΔΗ ΣΕΛΟΠΟΙΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΖΩΑ. ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΔΙΟΥ, ΣΑΚΙΔΙΑ ΧΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ. ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΕΝΤΕΡΑ	18.177	0,0%	49.964	0,0%	-63,6%
ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΑΛΕΥΡΟΠΟΙΙΑΣ. ΒΥΝΗ. ΑΜΥΛΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ. ΙΝΟΥΛΙΝΗ. ΓΛΟΥΤΕΝΗ ΑΠΟ ΣΙΤΑΡΙ	17.842	0,0%	9.943	0,0%	79,4%
ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΠΛΕΚΤΑ	17.046	0,0%	43.507	0,0%	-60,8%
ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΜΠΟΤΙΣΜΕΝΑ, ΕΠΙΧΡΙΣΜΕΝΑ, ΕΠΙΚΑΛΥΜΜΕΝΑ Ή ΜΕ ΑΠΑΝΩΤΕΣ ΣΤΡΩΣΕΙΣ. ΕΙΔΗ ΓΙΑ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	13.531	0,0%	N/A	N/A	N/A
ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΟΡΥΚΤΑ ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΑΞΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΑΣΦΑΛΤΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ. ΚΕΡΙΑ ΟΡΥΚΤΑ	11.986	0,0%	86.606.439	25,9%	-100,0%
ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΚΑΙ ΠΟΤΑΜΙΑ ΝΑΥΣΙΠΛΟΙΑ	10.944	0,0%	N/A	N/A	N/A
ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ Ή ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΙΝΕΣ, ΜΗ ΣΥΝΕΧΕΙΣ	10.628	0,0%	N/A	N/A	N/A
ΣΑΠΟΥΝΙΑ, ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΠΛΥΣΙΜΟ (ΑΛΙΣΙΒΕΣ), ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ, ΚΕΡΙΑ ΤΕΧΝΗΤΑ, ΚΕΡΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ, ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ, ΚΕΡΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΕΙΔΗ, ΠΑΣΤΕΣ ΓΙΑ ΠΡΟΠΛΑΣΜΑΤΑ, ΚΕΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΔΟΝΤΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΔΟΝΤΟΤΕΧΝΙΚΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΓΥΨΟ	9.163	0,0%	5.141	0,0%	78,2%
ΤΑΠΗΤΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΑΠΕΔΟΥ ΑΠΟ ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	8.735	0,0%	N/A	N/A	N/A
ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ. ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΑΥΤΩΝ	7.839	0,0%	N/A	N/A	N/A
ΔΙΑΦΟΡΑ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	7.339	0,0%	26.776	0,0%	-72,6%

2ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας	2024		2023		Μεταβολή στην αξία
	Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΕΧΝΗΣ, ΣΥΛΛΟΓΩΝ Ή ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ	6.258	0,0%	39.796	0,0%	-84,3%
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΝΗΛΙΚΕΣ, ΕΙΔΗ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗΣ Ή ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ. ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ	2.585	0,0%	16.189	0,0%	-84,0%
ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΚΔΟΤΙΚΩΝ ΟΙΚΩΝ, ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ Ή ΑΛΛΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΠΟΥ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΙΣ ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ. ΚΕΙΜΕΝΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ Ή ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑ	1.985	0,0%	3.088	0,0%	-35,7%
ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΣΠΑΡΤΟΠΛΕΚΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΑΛΑΘΟΠΟΙΙΑΣ	1.900	0,0%	N/A	N/A	N/A
ΚΑΚΑΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΑΥΤΟΥ	1.881	0,0%	N/A	N/A	N/A
ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ Ή ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΙΝΕΣ, ΣΥΝΕΧΕΙΣ	1.462	0,0%	5.844	0,0%	-75,0%
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ Ή ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	1.206	0,0%	N/A	N/A	N/A
ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ, ΤΑ ΑΛΕΥΡΙΑ, ΤΑ ΑΜΥΛΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ Ή ΤΟ ΓΑΛΛ. ΕΙΔΗ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ	966	0,0%	N/A	N/A	N/A
ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	769	0,0%	462	0,0%	66,5%
ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΣ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ	426	0,0%	N/A	N/A	N/A
Σύνολο	334.575.663	100,0%	410.194.321	100,0%	-18,4%

4.2 Χρήσιμες διευθύνσεις

1. Ελληνικές Αρχές σε Βραζιλία

Μπραζιλία

Πρεσβεία	
Διεύθυνση:	SES Av. das Nações, Qd 805, Lt 22, 70480-900 Brasília - DF, BRASIL
Τηλέφωνο:	+5561 34436573, 34436421
Fax:	+5561 34436902
E-mail:	gremb.bra@mfa.gr
Τηλέφωνο ανάγκης:	+5561 81281609, 981282822
Website:	www.mfa.gr/brazil
Προξενικό Γραφείο	
Διεύθυνση:	SES Av. das Nações, Qd 805, Lt 22, 70480-900 Brasília - DF, BRASIL
Τηλέφωνο:	+5561 34436573, 34436421
Fax:	+5561 34436902
E-mail:	grcon.bra@mfa.gr

Άγιος Παύλος

Γενικό Προξενείο	
Διεύθυνση:	Avenida Paulista 2073, Conj. Nacional. HORSIA II, 23o andar - conj. 2303. CEP.01311-940 – São Paulo – SP
Τηλέφωνο:	+5511 32831231, 32510675
Fax:	+5511 32621096
E-mail:	grgencon.sp@mfa.gr
Τηλέφωνο ανάγκης:	+55 11 997757580
Γραφείο Ο.Ε.Υ.	
Διεύθυνση:	Avenida Paulista 2073, Conj. Nacional. HORSIA II, 23o andar - conj. 2303. CEP.01311-940 – São Paulo – SP
Τηλέφωνο:	+5511 32510675
Fax:	+5511 32621096
E-mail:	ecocom-spa@mfa.gr
Website:	http://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/821

2. Βραζιλιανές Αρχές

Υπουργείο / Φορέας	Ηλεκτρονική Διεύθυνση
Προεδρία της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας	www2.planalto.gov.br
Πύλη Βραζιλιανής Δημόσιας Διοίκησης	www.brasil.gov.br
Ministry of Agriculture, Livestock and Food Supply	www.agricultura.gov.br
Ministry of Science and Technology	http://www.mctic.gov.br/portal
Ministry of Development, Industry and Foreign Trade	www.mdic.gov.br
Ministry of Finance	www.fazenda.gov.br
Ministry of Finance Secretariat of the Federal Revenue of Brazil	www.receita.fazenda.gov.br/
Ministry of Environment	www.mma.gov.br
Ministry of Mines and Energy	www.mme.gov.br
Ministry of Agriculture, fishing and food	https://www.gov.br/agricultura/pt-br
Ministry of Foreign Affairs	www.itamaraty.gov.br
Ministry of Foreign Affairs Trade and Investment Promotion Department (DPR)	http://www.investexportbrasil.gov.br/mre?l=en
Ministry of Tourism	www.turismo.gov.br

Υπουργείο / Φορέας	Ηλεκτρονική Διεύθυνση
ANVISA - National Health Surveillance Agency	http://portal.anvisa.gov.br
INMETRO - National Institute of Metrology, Standardization, and Industrial Quality	www.inmetro.gov.br
Brazilian Institute of Geography and Statistics (IBGE)	www.ibge.gov.br http://comexstat.mdic.gov.br/pt/geral
National Institute of Industrial Property (National Institute of Industrial Property, Ministry of Development, Industry and Foreign Trade)	www.inpi.gov.br

3. Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια

Φορέας	Ηλεκτρονική Διεύθυνση
CNI – National Confederation of Industry	www.cni.org.br
CNC – National Confederation of Commerce in Goods, Services and Tourism	https://www.portaldocomercio.org.br/
FIESP - São Paulo Federation of Industries	www.fiesp.com.br
FIRJAN - Federation of Industries of the State of Rio de Janeiro	www.firjan.org.br
FIERP - Federation of Industries of the State of Paraná	www.fiepr.org.br
FIERP - Federation of Industries of the State of Minas Gerais	www7.fiemg.com.br
Fecomercio – Ομοσπονδία εμπορίου αγαθών, υπηρεσιών και τουρισμού της πολιτείας Αγίου Παύλου	www.fecomercio.com.br
AEB – Foreign Trade Association of Brazil	www.aeb.org.br
ABRACEX – Brazilian Foreign Trade Association	http://www.aeb.org.br/
São Paulo Trade Association	https://acsp.com.br/
São Paulo Chamber of Commerce	www.spchamber.com.br
Rio de Janeiro Chamber of Commerce and Industry	www.caerj.org.br
Federation of the European Bilateral Chambers of Commerce & Industry in Brazil (Eurocâmaras)	www.eurocamaras.org.br

Φορέας	Ηλεκτρονική Διεύθυνση
Eurochamber's Mediation and Arbitration Chamber (CAE – Eurocâmaras)	www.euroarbitragem.com.br/pt/index.php

4. Τράπεζες

Τράπεζα	Ηλεκτρονική Διεύθυνση
Central Bank of Brazil (κεντρική τράπεζα)	www.bcb.gov.br
BNDES – Brazilian Development Bank	www.bndes.gov.br
Bank of Brazil	www.bb.com.br
Itaú	www.itau.com.br
Bradesco	www.bradesco.com.br
CEF – Federal Savings Bank	www.caixa.gov.br
Santander	www.santander.com.br

5. Διοργανωτές Εκθέσεων

Αναλυτικός κατάλογος εκθέσεων που διοργανώνονται στη Βραζιλία και αφορούν τους βασικούς κλάδους ενδιαφέροντος ελληνικών επιχειρήσεων, είναι διαθέσιμος στην πύλη Agora, στη σελίδα του Γραφείου ΟΕΥ Αγίου Παύλου: <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/infofile/72780>.

6. Ξενοδοχεία

Ξενοδοχείο	Ηλεκτρονική Διεύθυνση
Grand Hyatt São Paulo	http://saopaulo.grand.hyatt.com
Renaissance Hotel Sao Paulo	www.marriott.com/hotels/travel/saobr-renaissance-sao-paulo-hotel/
TRYP São Paulo Paulista Hotel	www.tryphotels.com/pt_br/hotel-tryp-paulista-sao-paulo-brasil.html
InterContinental Hotel	www.icsaopaulo.com.br/
Mercure São Paulo Jardins	www.accorhotels.com/gb/hotel-3467-mercure-sao-paulo-jardins/index.shtml

Ξενοδοχείο	Ηλεκτρονική Διεύθυνση
TRYP Nações Unidas	www.tryphotels.com/en/tryp-nacoes-unidas-hotel-sao-paulo-brazil.html
JW Marriott Hotel Rio de Janeiro	www.marriott.com/hotels/travel/riomc-jw-marriott-hotel-rio-de-janeiro/
Sofitel Rio de Janeiro	https://sofitel.accor.com/pt-br/destinations/brazil/luxury-rio-de-janeiro-city-guide.shtml
Brasilia Palace Hotel	www.plazabrasilia.com.br/brasilia.html

7. Διπλωματικές Αποστολές

Κατάλογοι ξένων Αντιπροσωπειών στη Βραζιλία και βραζιλιανών Αντιπροσωπειών στο εξωτερικό είναι διαθέσιμοι στην παρακάτω ιστοσελίδα του βραζιλιανού Υπουργείου Εξωτερικών:
www.itamaraty.gov.br/index.php?option=com_content&view=article&id=3663&Itemid=112&lang=pt-BR

8. Ευρωπαϊκή Ένωση και υπηρεσίες, Διεθνείς Οργανισμοί

Οργανισμός / υπηρεσία	Ηλεκτρονική Διεύθυνση
Delegation of European Union to Brazil	https://eeas.europa.eu/delegations/brazil_en
Market Access Database	http://madb.europa.eu/mkacddb2/indexPublic.htm
The World Bank in Brazil	https://www.worldbank.org/en/country/brazil
The International Monetary Fund (IMF) in Brazil	https://www.imf.org/en/Countries/BRA
United Nations Development Programme Brazil	http://www.oecd.org/brazil/
OECD Brazil	http://www.oecd.org/brazil/
Inter-American Development Bank	www.iadb.org
Development Bank of Latin America	www.caf.com
New Development Bank	https://www.ndb.int/

9. ΜΜΕ

Πρακτορείο / έντυπο	Ηλεκτρονική Διεύθυνση
Agência Brasil	www.ebc.com.br
Agência O Globo	www.agenciaoglobo.com.br
Folha de São Paulo	www.folha.uol.com.br
O Estado de São Paulo	www.estadao.com.br
Valor Econômico	www.valor.com.br
Correio Braziliense	www.correioweb.com.br
Jornal do Brasil	www.jb.com.br
Veja	www.veja.com.br